

Interfejsy płyty głównej

mailto:przemyslaw.pud3@k0

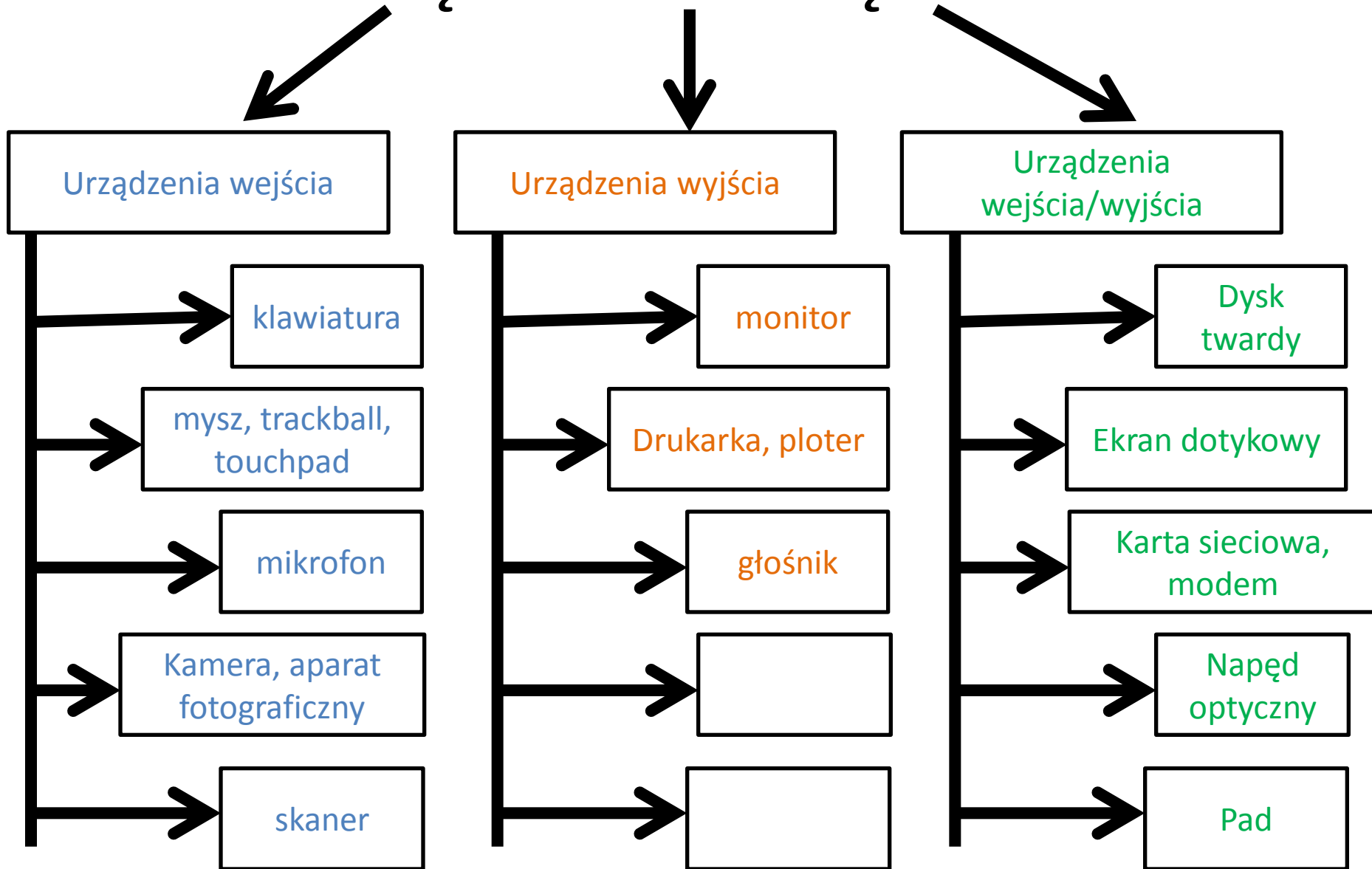
Urządzenia Techniki Komputerowej

Interfejs

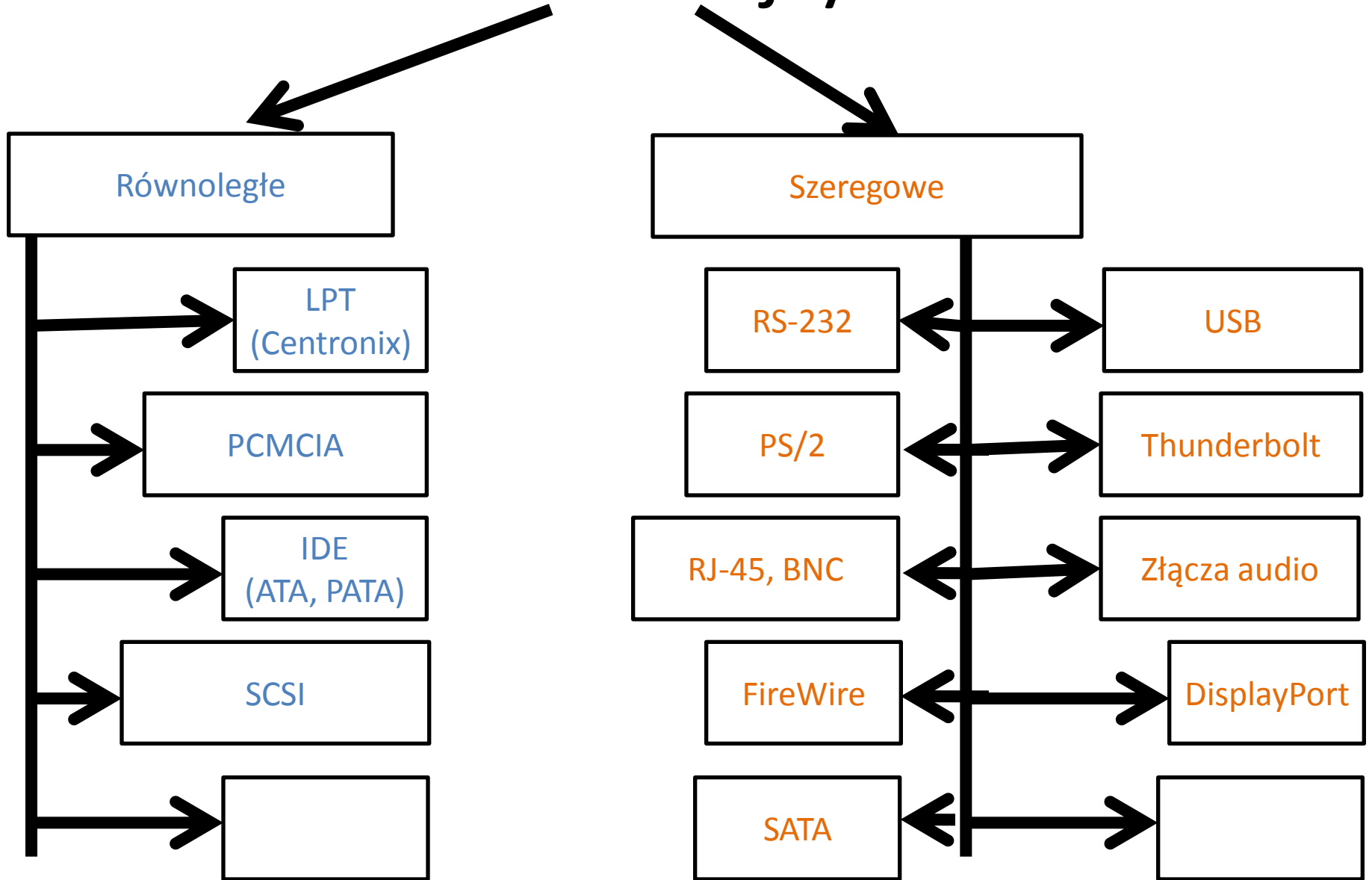
- **Interfejs** (spolszczenie angielskiego słowa *interface*, które na polski bywa tłumaczone jako *styk*, dosłownie *międzymordzie*)
- Urządzenie pozwalające na połączenie ze sobą dwóch innych urządzeń, które bez niego nie mogą ze sobą współpracować.

Urządzenia zewnętrzne

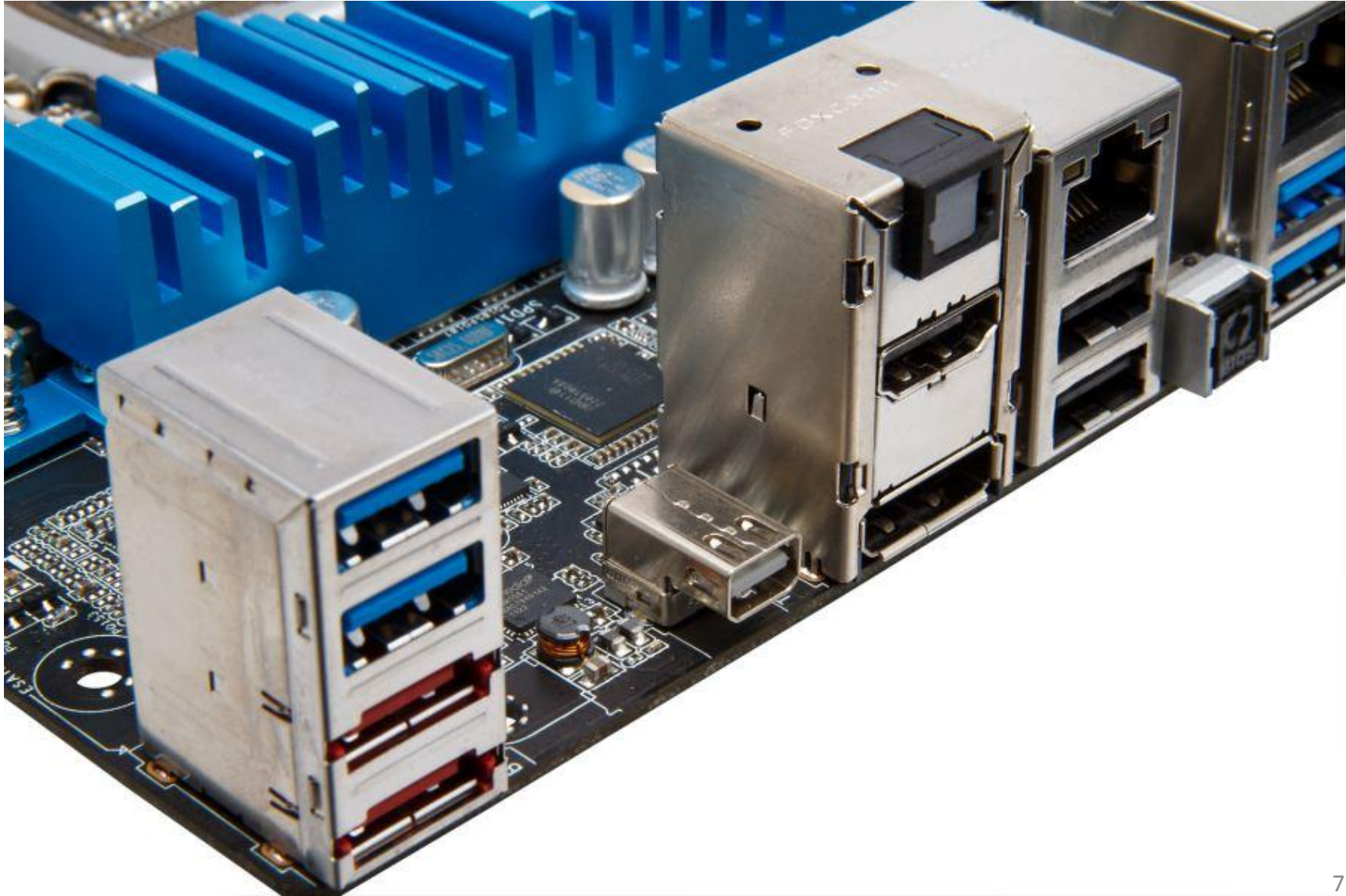

Interfejsy

RS-232

Interfejs RS-232

- Interfejs szeregowy
- Transfer do 115,2 kb/s
- Długość magistrali do ok. 15 m (synchroniczny) lub 30 m (asynchroniczny)
- Liczba portów - 1 lub 2 (wirtualne 4)
- Liczba urządzeń - jedno na port
- Złącze 9-pinowe DB9

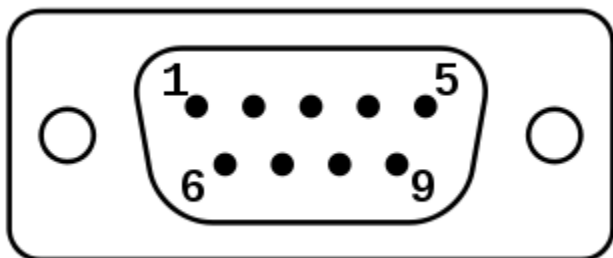

RS-232

Zastosowanie

- modemy, telefony komórkowe, łączenie dwóch komputerów kablem null modem, starsze drukarki, starsze myszy, tunery satelitarne, sprzęt specjalistyczny, diagnostyka samochodowa, programowanie układów logicznych

Złącze RS-232

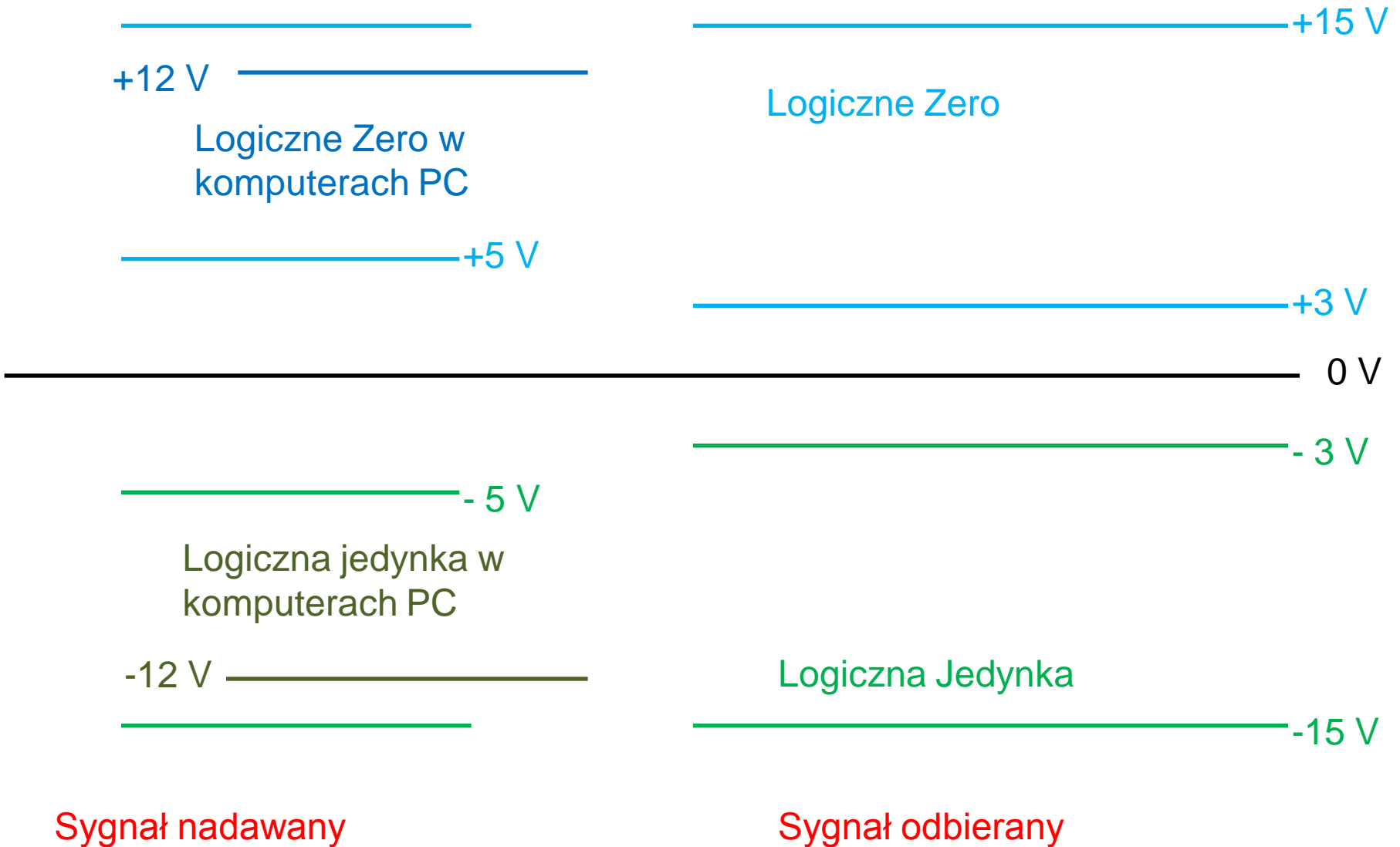

Nr pinu DB9	Sygnal	Opis	Kierunek DTE DCE
1	DCD	Detekcja nośnej	←
2	RxD	Dane odbierane	←
3	TxD	Dane nadawane	→
4	DTR	Gotowość DTE	→
5	GND	Masa	
6	DSR	Gotowość DCE	←
7	RTS	Żądanie nadawania	→
8	CTS	Gotowość odbioru	←
9	RI	Wskaźnik dzwonienia	←

Interfejs RS-232

- Interfejs posiada liczne sygnały synchronizujące, co czyni go odpornym na zakłócenia.
- Poziomy sygnałów interfejsu dla zwiększenia odporności na zakłócenia zawierają się w granicach od -15V do +15V.
  - W sygnale nadawanym
    - logicznej „1” odpowiada napięcie od -5V do -15V
    - logicznemu „0” napięcia +5V do +15V.
  - Sygnał odbierany
    - Od +3 do +15V interpretowany jest jako „0”
    - Od -3 do -15V jako „1”.
  - W komputerach PC RS232C stosuje napięcia 12V.
- Złącze nie zapewnia zasilania poprzez interfejs.

Poziomy sygnałów

RS-422 i 485

- Nowsze wersje RS-232
- Standardy te składają się z różnicowego (symetrycznego) nadajnika, dwuprzewodowego toru transmisyjnego i różnicowego odbiornika.
  - Tor transmisyjny zwykle tworzą pary współkrętnych przewodów zamknięte jednostronnie rezystorami dopasowującymi.
- Pełna symetryzacja linii i urządzeń transmitujących umożliwia podniesienie szybkości transmisji z 100 kb/s do 10 Mb/s i wydłużenie zasięgu do 1200m.
- Typowym zastosowaniem jest transmisja danych z centralnego komputera (sterownika, węzła sieci) do wielu odległych urządzeń zewnętrznych i stacji roboczych.

RS-422 i 485

Bonedata.en.alibaba.com

LPT

Interfejs LPT

- Interfejs równoległy
- Transfer do 2 Mb/s
- Liczba portów - 1
- Złącze 25-pinowe DB25
- Długość magistrali do 10 m
- Liczba urządzeń - jedno na port
- Możliwość wpięcia 8 urządzeń w kaskadę

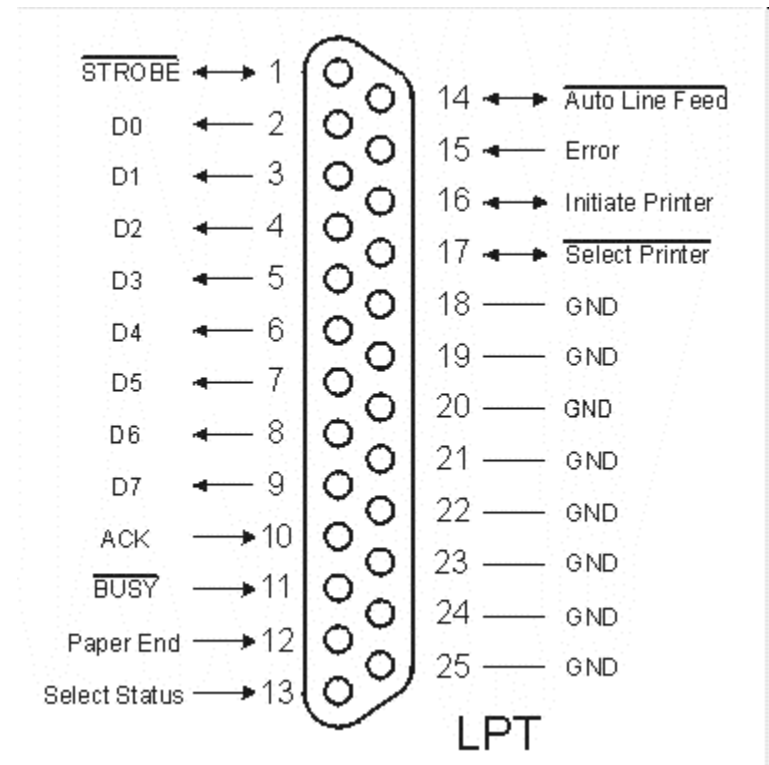

- **Zastosowanie**

- drukarki, skanery, pamięci masowe, urządzenia przemysłowe, łączenie dwóch komputerów za pomocą odpowiedniego oprogramowania oraz kabla

INTERFEJS LPT (CENTRONICS)

- Złącze jest interfejsem równoległym przeznaczonym do drukarki.
  - Posiada osiem linii danych i szereg sygnałów sterujących i statusowych.
  - Sygnały mają poziom TTL.
  - Zasięg 10m przy szybkości transmisji 128kB/s.
- Od strony komputera ma postać gniazda DB25 (CANON) a od strony drukarki złącze 36-stykowe.
- LPT jest rozwinięciem jednokierunkowego złącza Centronics.

Złącza LPT

Złącze DB-25 w komputerze

Złącze Micro Ribbon (Centronics 36) w drukarce/skanerze

Kabel LPT

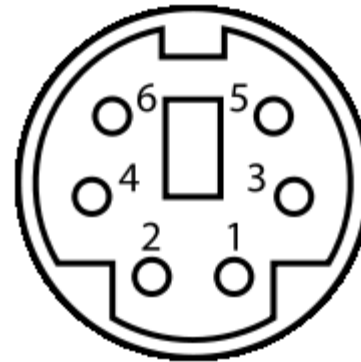
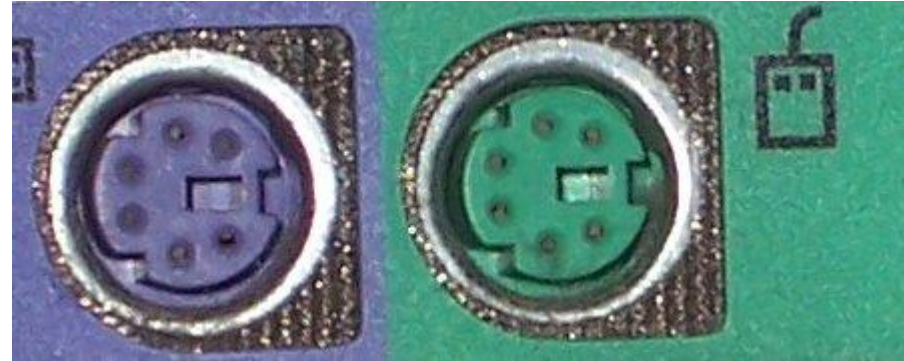

PS/2

Interfejs PS/2

- Interfejs szeregowy
- Transfer 40 kb/s
- Długość magistrali 1,8 m
- Liczba portów 2 (po jednym dla klawiatury i myszy)
- Liczba urządzeń - jedno na port
- Złącze 6-pinowe miniDIN
- Zasilanie przez interfejs 5V/100mA

- 1 Dane
- 2 Zarezerwowane
- 3 Masa
- 4 zasilanie +5V 100mA
- 5 Zegar
- 6 Zarezerwowane

- **Zastosowanie**

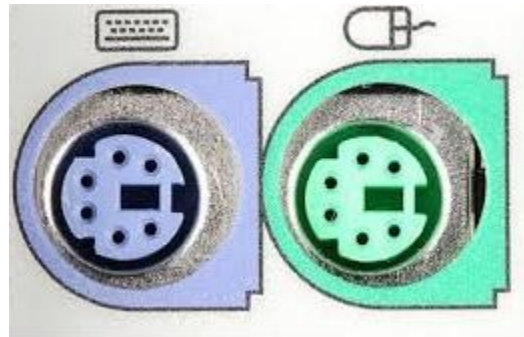
- Podłączenie klawiatury i myszy

Wtyczki PS/2

Gniazda PS/2

Computer PS/2 ports

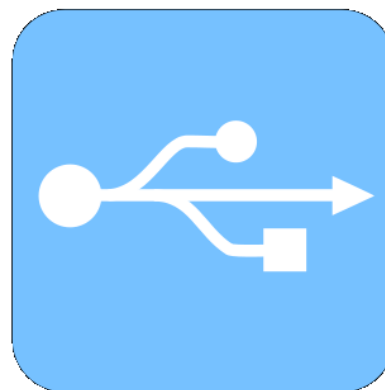
<http://www.computerhope.com>

USB

Interfejs USB

- Interfejs szeregowy
- Transfer
  - USB 1.1: 12 Mbit/s (1,5 MB/s)
  - USB 2.0: 480 Mbit/s (60 MB/s)
  - USB 3.0: 5 Gbit/s (640 MB/s)
  - USB 3.1: 10 Gbit/s
- Długość magistrali do ok. 3 m
- Liczba portów
  - USB 1.1: od 2 do 6
  - USB 2.0: od 2 do 8
  - USB 3.0: od 2 do 10
- Liczba urządzeń – do 127

- **Zastosowanie**

- klawiatury, myszy, dżojstiki, kamery internetowe, skanery, drukarki, modemy, pamięci masowe, aparaty cyfrowe, telefony komórkowe, urządzenia audio-video, łączenie dwóch komputerów za pomocą kabla PC-USB-PC

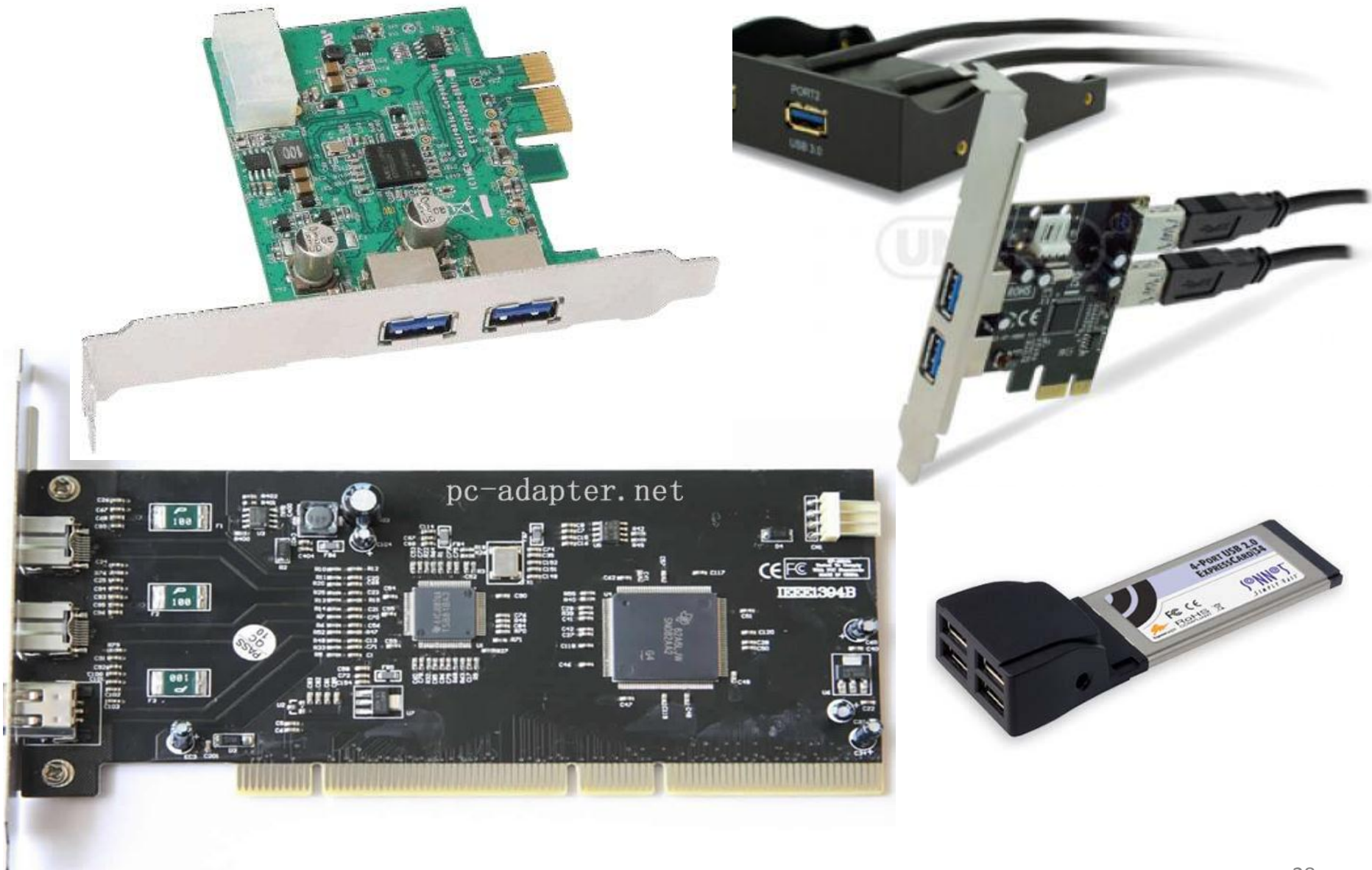
	USB 1.1	USB 2.0 (Hi-Speed)	USB 3.0 (SuperSpeed)
Maksymalna szybkość	<ul style="list-style-type: none"> • Full Speed <ul style="list-style-type: none"> • 12 Mbit/s (1,5 MB/s) • Low Speed <ul style="list-style-type: none"> • 1,5 Mbit/s (0,1875 MB/s) 	480 Mbit/s (60 MB/s).	5 Gbit/s (640 MB/s).
Rzeczywista szybkość		<ul style="list-style-type: none"> • zapisu 25 - 30 MB/s, • odczytu 30 - 42 MB/s. 	<ul style="list-style-type: none"> • 4 Gbit/s, Przy kodowaniu 8b/10b 400 MB/s
Tryb transmisji		Half-duplex na jednej parze przewodów.	Full-duplex na dwóch dodatkowych parach przewodów (ekran)
Kompatybilność wsteczna	Pełna	Pełna	Pełna
Kolor złącza	Czarny	Czarny	Niebieski

Przejściówki USB

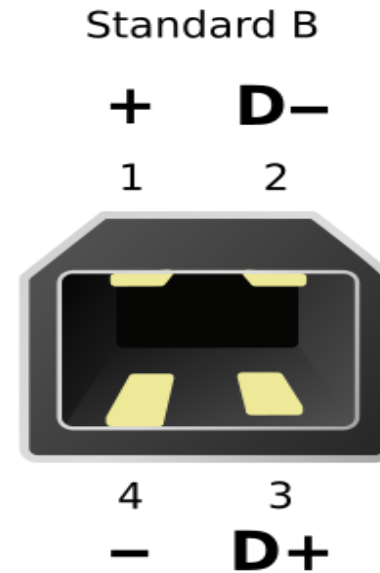
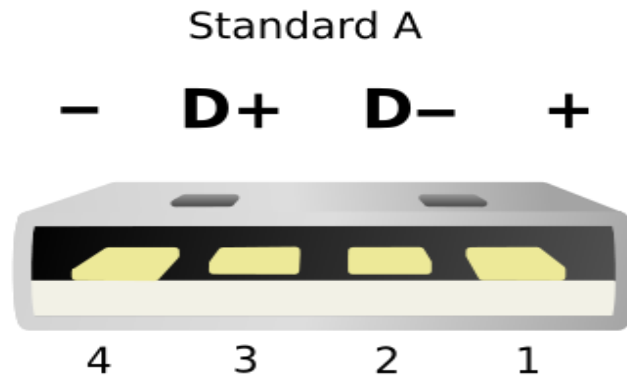

Karty rozszerzające USB

Budowa złącza USB

USB

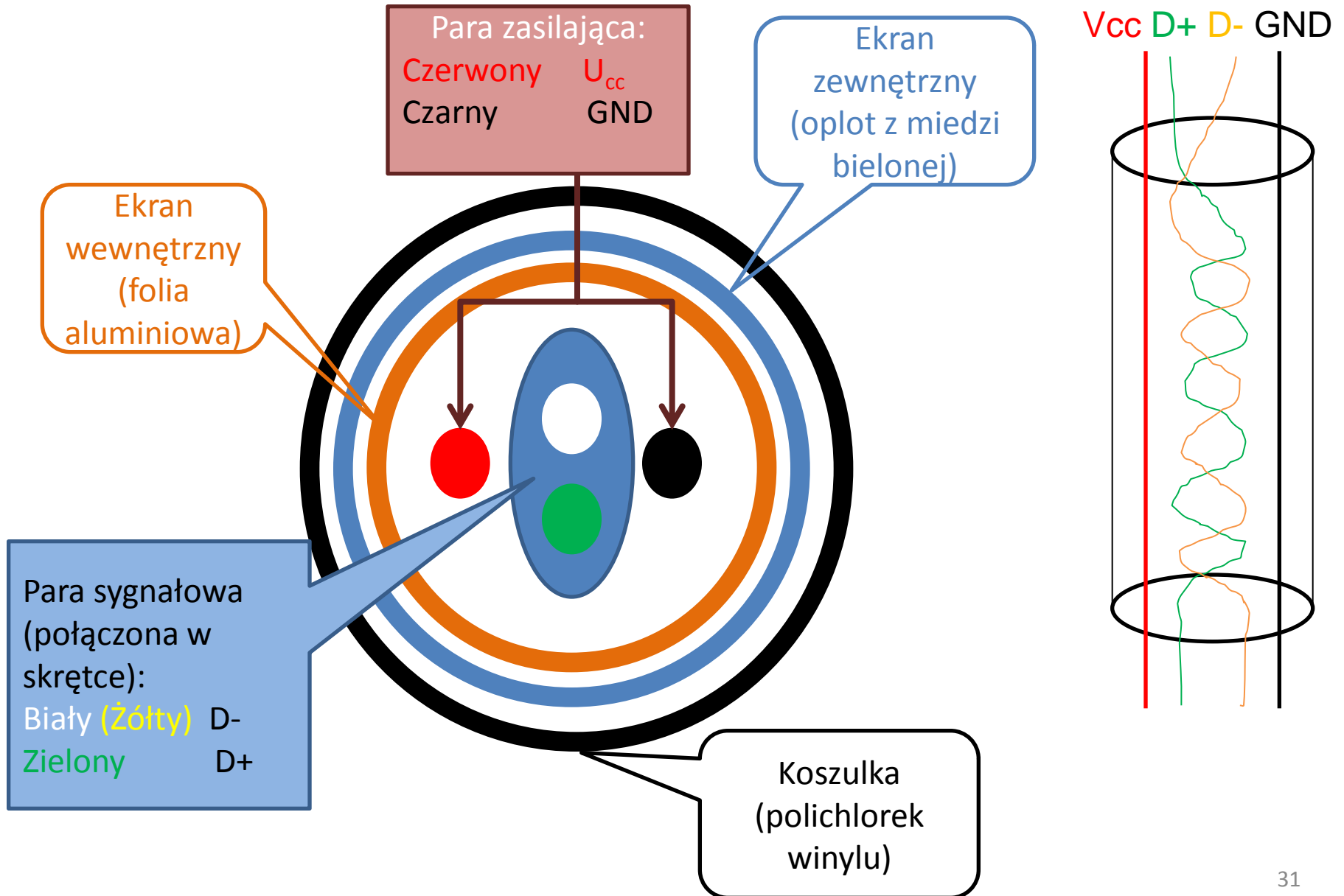

Przewód	Numer	Sygnal	Opis
czerwony	1	V_{BUS}	zasilanie +5 V (maks. 0,9 A)
biały lub żółty	2	D-	transmisja danych Data-
zielony	3	D+	transmisja danych Data+
czarny	4	GND	masa

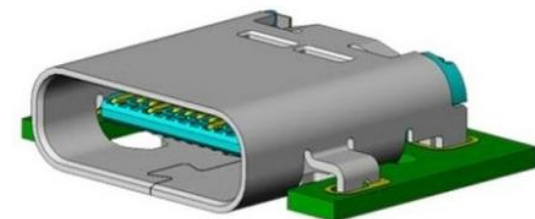
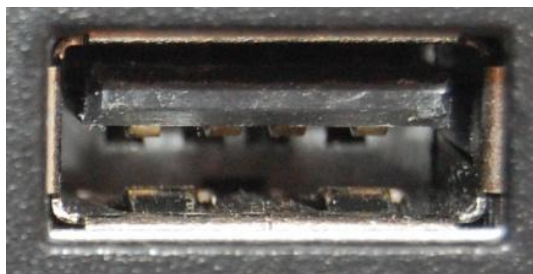
Opis złącza USB

- Transmisja odbywa się przy wykorzystaniu dwóch przewodów (zielonego **Data+** i białego **Data-**).
- W starszych płytach głównych występuje pięć styków dla każdego gniazda USB; piąty styk należy połączyć z czarnym przewodem GND płytki z gniazdem.
  - Dla wtyczek USB mini i micro schemat połączeń wygląda nieco inaczej. W mini i micro USB styk 4 jest niepodłączony (NC), styk o numerze 5 stanowi GND (przewód czarny).

Przesył sygnałów USB

Wtyczki i gniazda USB cz.1

Typ A

12mm x 4,5mm

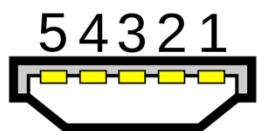
Typ B

8,5mm x 7,3mm

Typ C

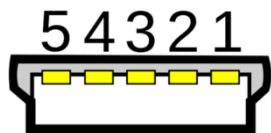
8,3mm x 2,5mm

Wtyczki i gniazda USB cz.2

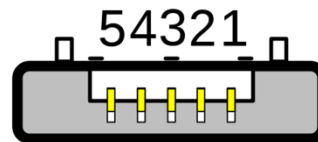
Mini-A

6,8mm x 3mm

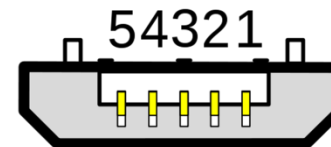
Mini-B

6,8mm x 3mm

Micro-A

6,8mm x 1,8mm

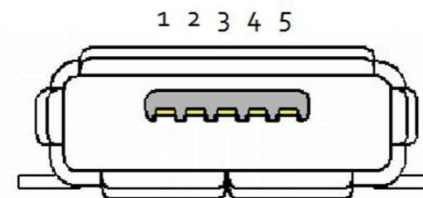

Micro-B

6,8mm x 1,8mm

USB 3.0 micro-B

Micro-AB

Drzewo USB

- Pojedyncze gniazdo USB potrafi obsłużyć do 127 urządzeń.
- Mogą być podłączone w drzewo urządzeń USB. Połączone są poprzez huby (rozgałęźniki).
- Wymagają jednak oddzielnego zasilania.
- Pasma pojedynczego gniazda jest dzielone na wszystkie podłączone do niego urządzenia.

Poziomy drzewa USB

Poziom 1

USB-Root (Gniazdo)

Poziom 2

USB-Hub (Rozgałęźnik)

Poziom 3

Poziom 4

Poziom 5

Poziom 6

Poziom 7

Urządzenie USB

Układ drzewa USB

- Drzewo USB uwzględnia 3 typy urządzeń:
  - **USB-Root** czyli kontroler wbudowany w płytę główną lub oddzielna kartę rozszerzeń
  - **Hub** czyli element posiadający wiele portów do którego można podłączyć kolejne huby lub urządzenia końcowe
  - **Urządzenie USB** czyli element końcowy wpinany do portu
- W drzewie możemy połączyć do 127 urządzeń.
  - USB-root jest 128
- USB pozwala na drzewo połączeń zawierające do siedmiu poziomów.
  - Pierwszy poziom to USB-Root
  - Następne pięć może zawierać zarówno urządzenia końcowe jak i kolejne huby
  - Najniższy poziom to tylko urządzenia końcowe
- Maksymalna odległość każdego urządzenia od portu lub hubu to 5 metrów.

127 urządzeń na USB

Hub USB

USB 3.0

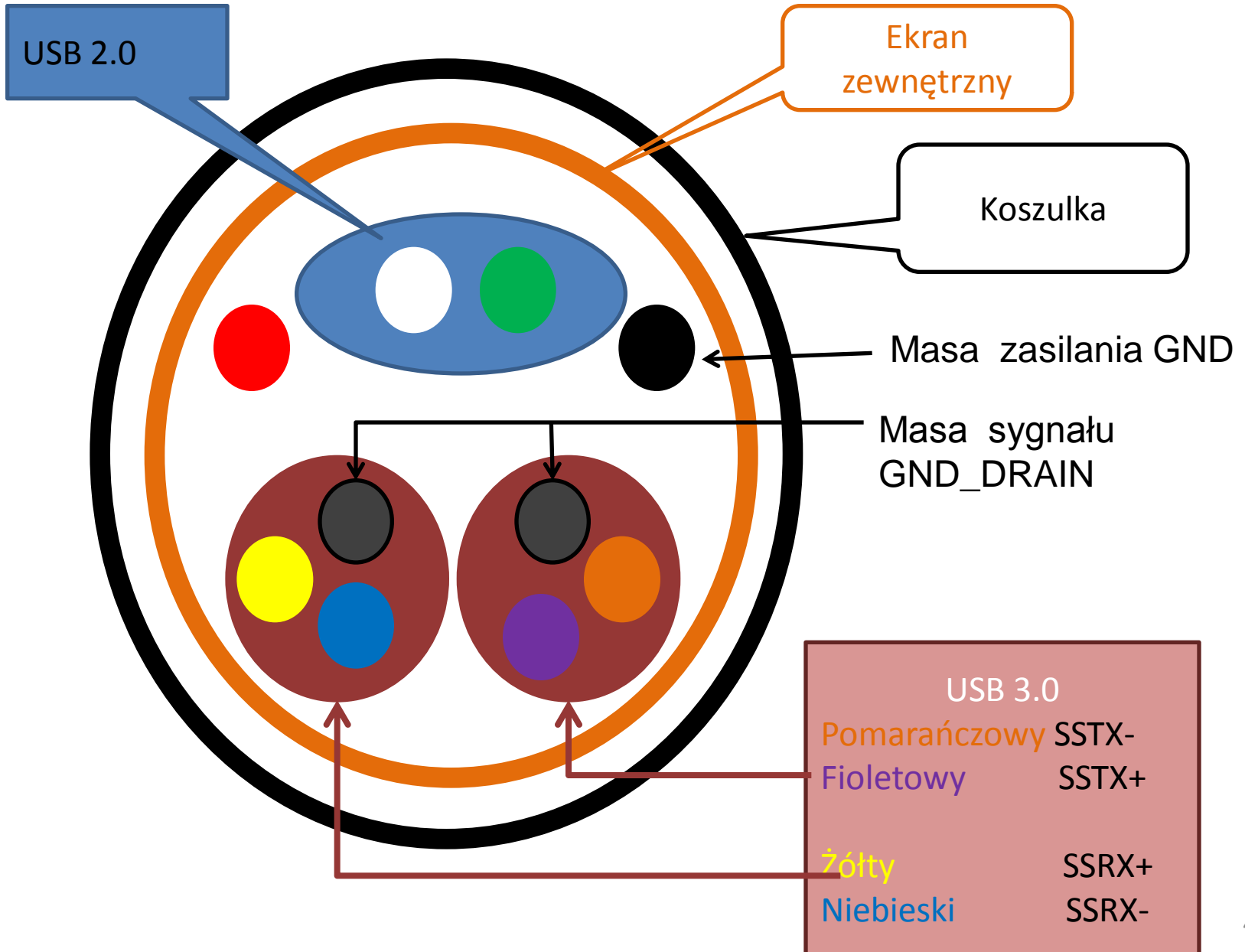

USB 2.0 a USB 3.0

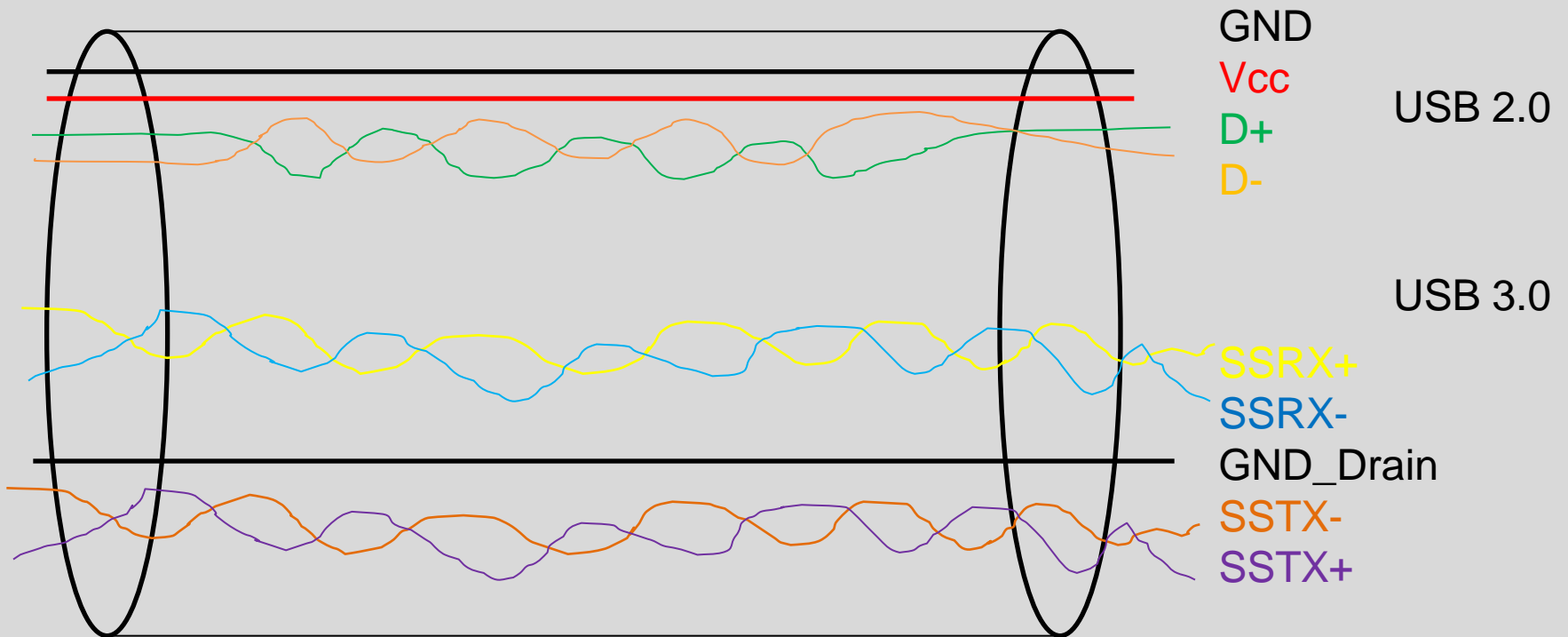
- Wtyczki interfejsu USB 3.0 mają pięć styków więcej.
  - SSTX+ i SSTX- służą do transmisji danych z hosta do urządzenia zewnętrznego
  - SSRX+ i SSRX- są przeznaczone do przesyłania danych z urządzenia zewnętrznego do hosta.
  - GND_DRAIN - dodatkowy przewód masowy dla sygnału.
- By osiągnąć pełną prędkość 400 MB/s należy użyć zarówno kontrolera, urządzenia jak i kabla USB 3.0

Kabel USB 3.0

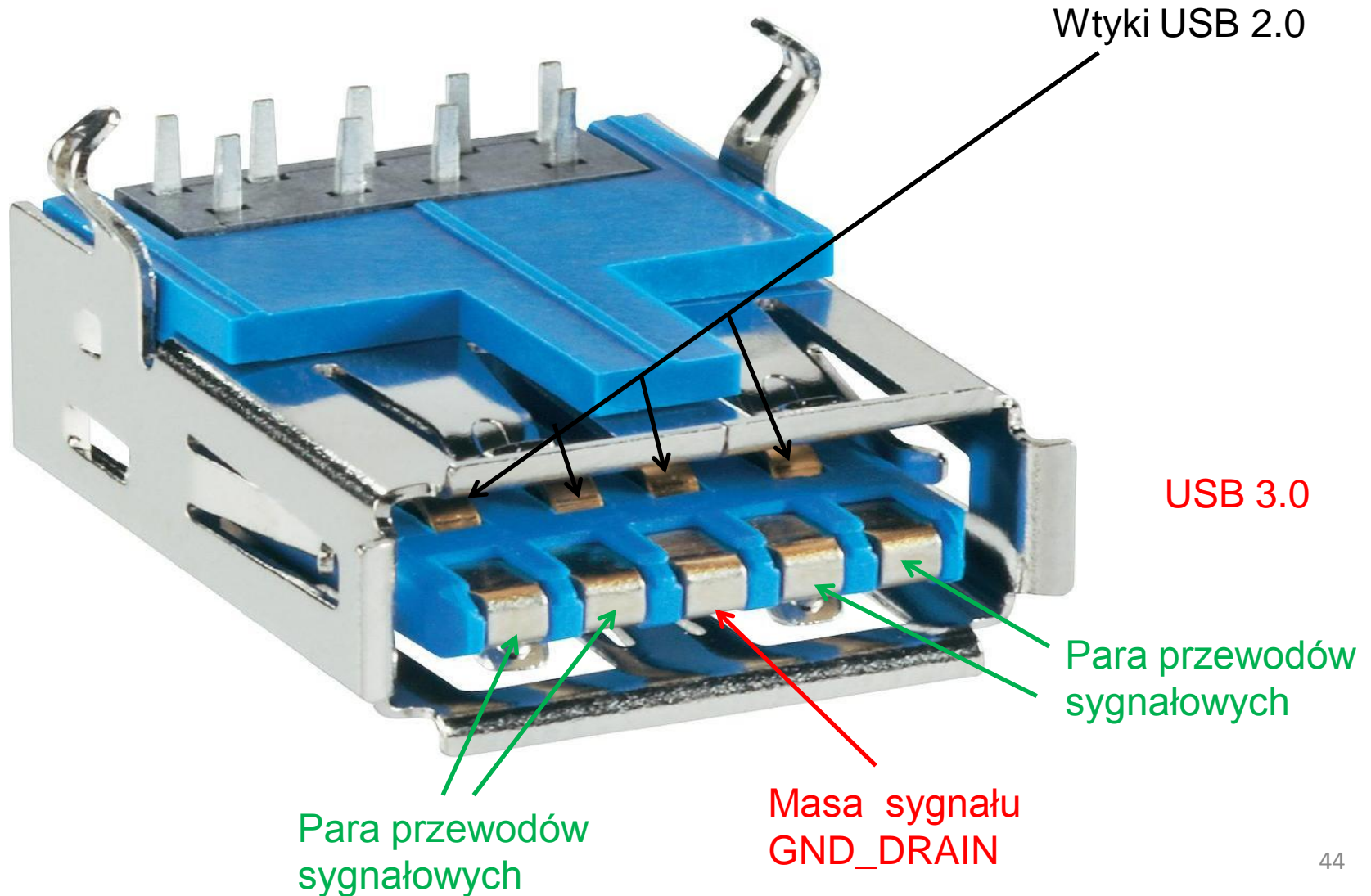
Przesył sygnałów USB 3.0

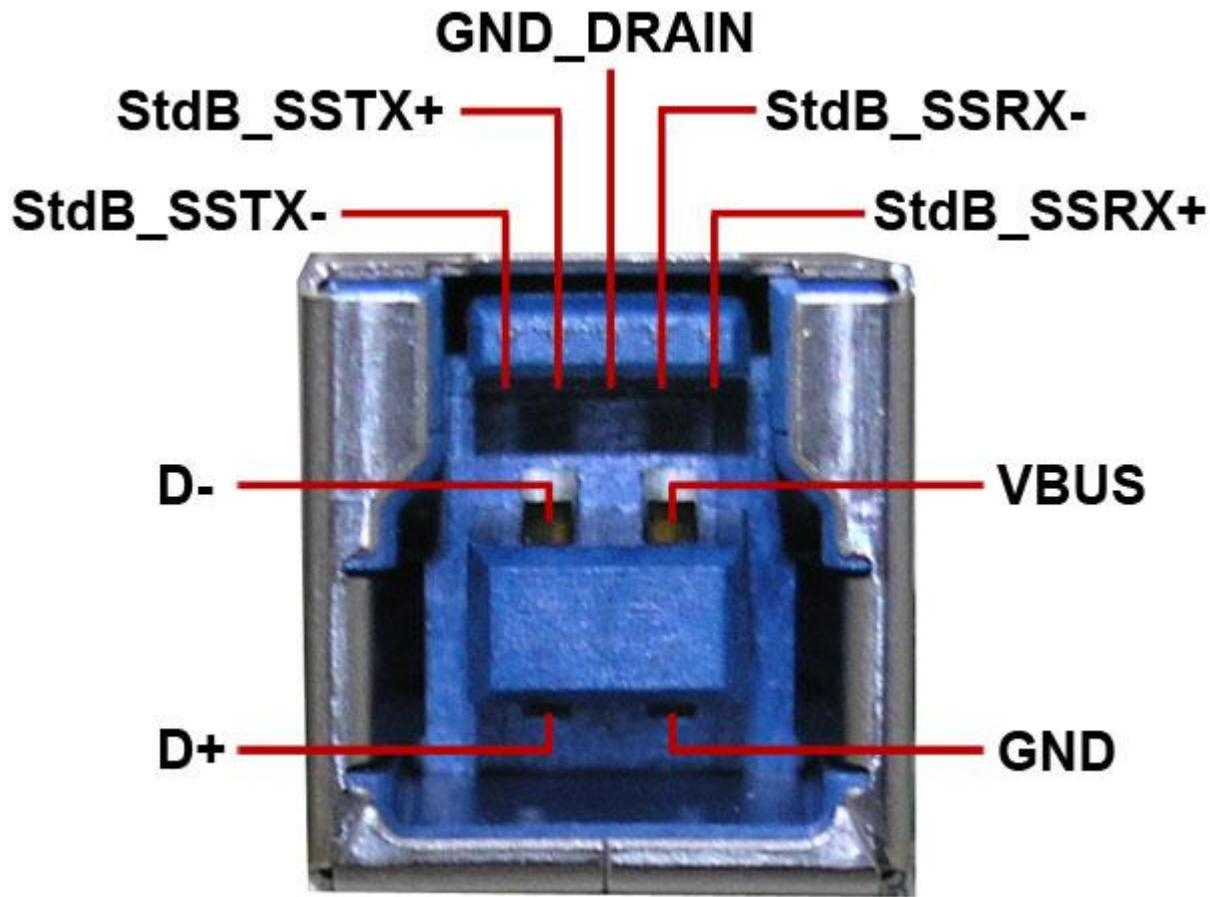
Wtyczka USB 3.0

- Urządzenia USB 2.0 ze złączami typu A (płaskimi), można bez problemu podłączać do portu USB 3.0 typu A i odwrotnie.
- Wtyczki kwadratowe (typ B) USB 2.0 i mikro-USB można podłączyć do portu USB 3.0.
  - Jednak ze względu na dodatkowe styki, gniazda typu B USB 2.0 nie obsługują wtyczek USB 3.0.

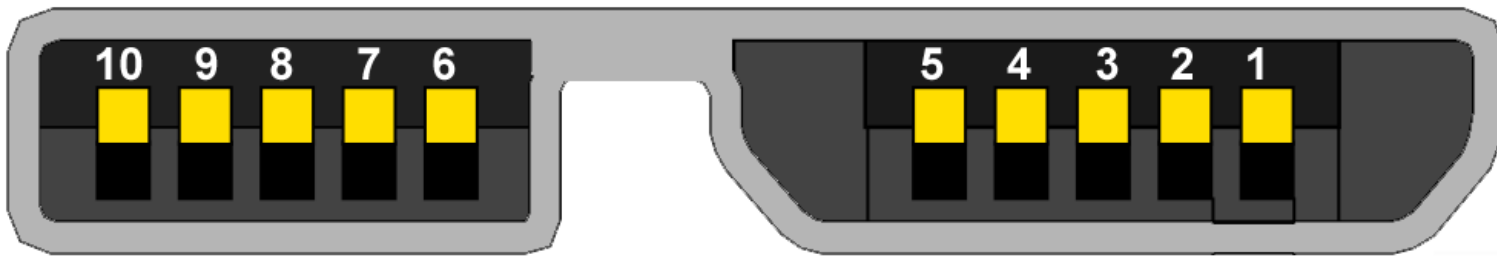
Wtyczka USB 3.0

USB 3.0 Typ-B

USB 3.0 micro-B

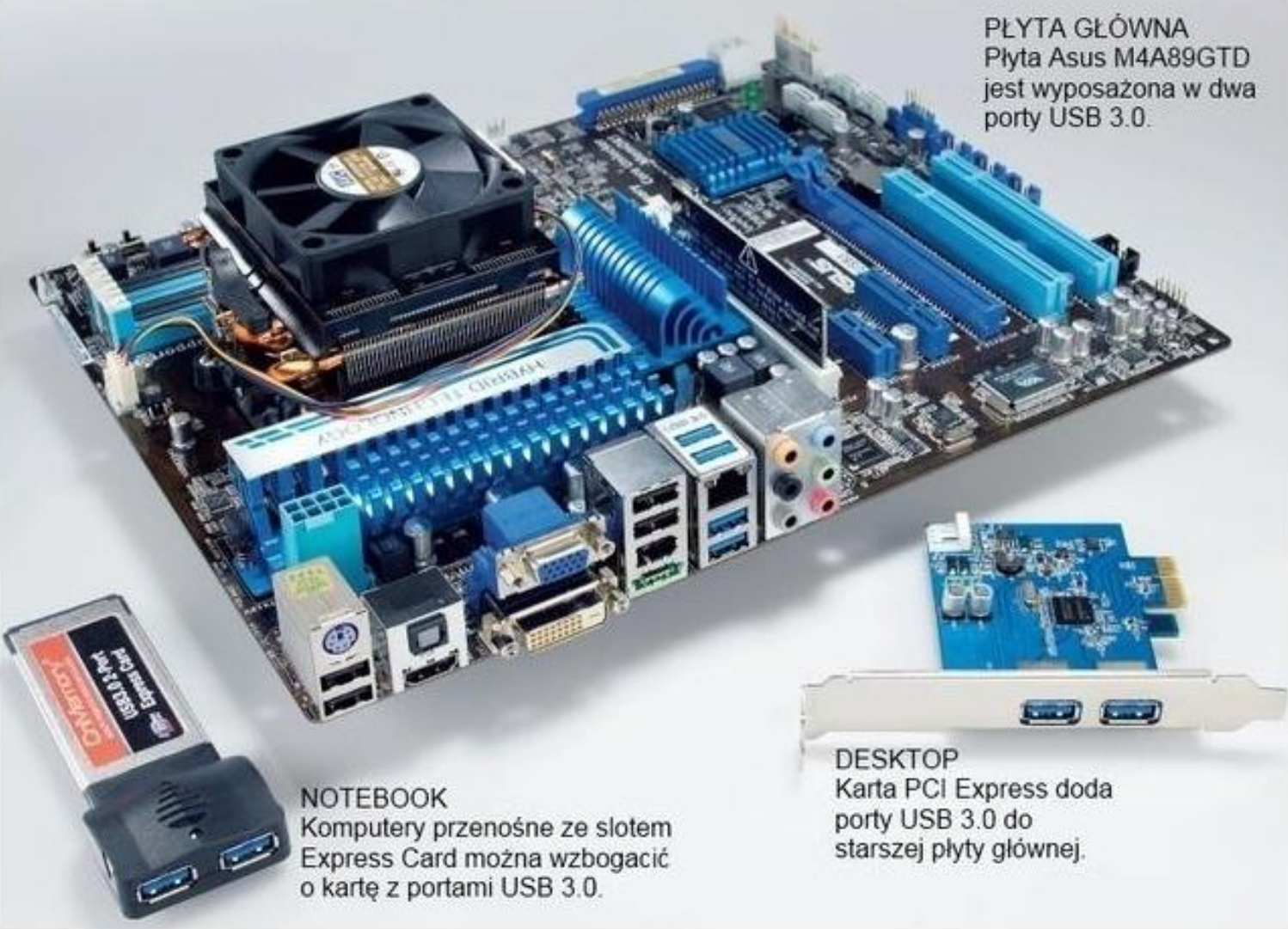
Pin	Nazwa pinu	Oznaczenie
1	Vcc	+5V
2	D-	Transfer danych
3	D+	Transfer danych
4	OTG ID	Identyfikacja linii
5	GND	Masa
6	SSTX-	Transmisja danych
7	SSTX+	Transmisja danych
8	GND	Masa
9	USB3 SSRX-	Odbiór danych
10	USB3 SSRX+	Odbiór danych

Tryb pracy urządzeń USB 3.0

- Zwykle w połączeniach USB stosuje się metodę określaną jako *polling*.
  - Host (komputer macierzysty) regularnie odpytuje podłączone urządzenia peryferyjne, by ustalić, czy chcą przestać dane. To pochłania czas.
- USB 3.0
  - W USB 3.0 urządzenia peryferyjne mogą zablokować polling, zgłaszając swój stan jako NRDY (*Not Ready*).
  - Gdy urządzenie zechce wysłać dane, wysyła sygnał ERDY (*Endpoint Ready*), aby zainicjować transmisję. Urządzenie nie musi czekać na przydział magistrali od komputera, bo ma rozdzielone linie wysyłania i odbierania SSTX+/- i SSRX+/- .
- Tryb oszczędzania energii
  - Urządzenia, które wysłały sygnał stanu NRDY, mogą przełączyć się w tryb energooszczędny.
    - **U0** - aktywne połączenie
    - **U1** - wyłączenie modułu wysyłania i odbierania danych
    - **U2** - przerwanie obwodu zegara taktującego.
    - **U3** - przełączenie urządzenia w stan wstrzymania (*suspend mode*).
  - Gdy wszystkie urządzenia peryferyjne znajdą się w tym trybie energooszczędnym, także komputer macierzysty może zamknąć łącze przyjmowania danych.

Jak zdobyć USB 3.0?

PLYTA GŁÓWNA
Płyta Asus M4A89GTD
jest wyposażona w dwa
porty USB 3.0.

NOTEBOOK
Komputery przenośne ze slotem
Express Card można wzbogacić
o kartę z portami USB 3.0.

DESKTOP
Karta PCI Express doda
porty USB 3.0 do
starszej płyty głównej.

Zasilanie urządzeń USB

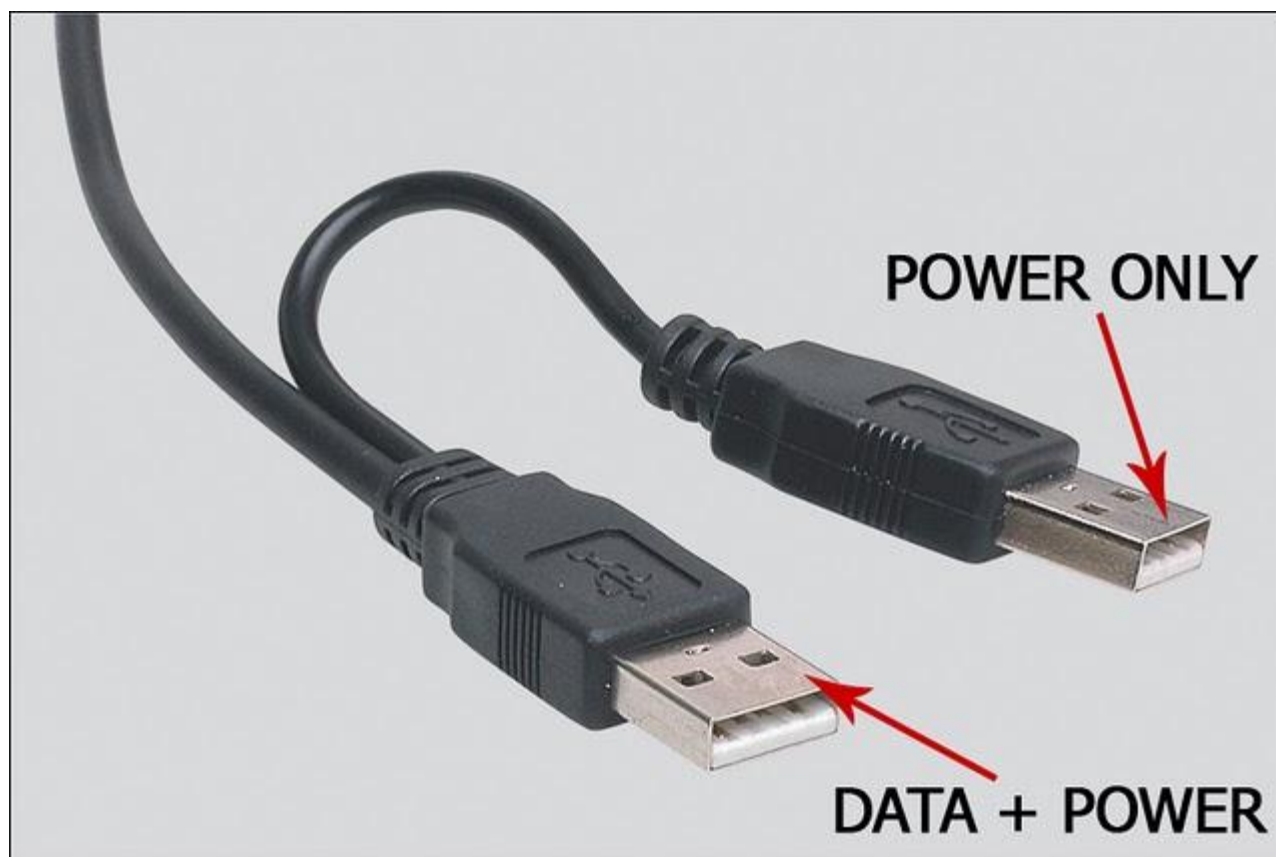
- Urządzenia USB muszą być zasilane z portu do którego są podłączone lub własnego zasilania.
  - Zasilanie ma ograniczoną wydajność.
  - Jeśli urządzenie potrzebuje więcej prądu niż wynosi możliwość portu, nie zostanie podłączone.
- Po podłączeniu urządzenia dostaje ono tylko 100 mA. Dopiero później może wynegocjować większy pobór prądu.
- W stanie uśpienia pobór prądu nie może przekraczać 0,5mA.

Zasilanie

	USB 1.1 /2.0	USB 3.0
Napięcie znamionowe	5V	5V
Zakres napięć	4,75 V - 5,25 V	4,45 – 5,25 V
Minimalne natężenie prądu zasilania (prąd bez negocjacji)	100 mA	150 mA
Maksymalne natężenie prądu zasilania (wynegocjowane)	500 mA	900 mA

- **Specjalne porty zasilające**
- *Charging ports*. Udostępniają prąd zasilający powyżej 100 mA bez negocjacji z kontrolerem.
- *Downstream charging ports* pozwalające na przesyłanie danych (do 900mA).
- *Dedicated charging ports*, w których piny D- i D+ są zmostkowane (nie pozwalają na transmisję danych). Maksymalny prąd jaki może podać port wynosi 1,5 A w przypadku USB 2.0 i 1,8 A dla USB 3.0.

Zestaw kabli dane-zasilanie

Powered USB

- *Powered USB* to rozszerzenie standardu USB pozwalające na dodatkowe zasilanie urządzeń wyższym napięciem.
  - Przy zastosowaniu normalnego kabla USB może dostarczać do 100W (przy użyciu napięcia 20V).
  - Kable micro-USB pozwalają na zasilanie urządzeń prądem 3A. Dla 5, 12 czy 20V pozwalają dostarczyć 10W, 36W lub 60W.
- Dzięki temu możliwe jest zasilanie zewnętrznych urządzeń jak monitory, drukarki, skanery, czytniki kodów paskowych, terminale kart kredytowych. *Powered USB* pozwala też na ładowanie laptopów, tabletów, telefonów komórkowych z komputera.
- Wtyczka obsługująca ten standard, ma dodatkowe 4 piny obsługujące napięcia 5V, 12V i 24V. Może nimi płynąć prąd do 6A.

Dostarczana moc	Napięcie	Natężenie prądu	Rodzaj kabla
100 W	20 V	5 A	Standardowe USB A/B
60 W	20 V	3 A	Micro USB A/B
36 W	12 V	3 A	
10W	5 V	2 A	

Kable Powered USB

- Wtyczki Powered USB są grubsze niż tradycyjne złącza.
- Opisane są wartością stosowanego napięcia oraz dodatkowo oznaczone kolorową wkładką z tworzywa sztucznego.

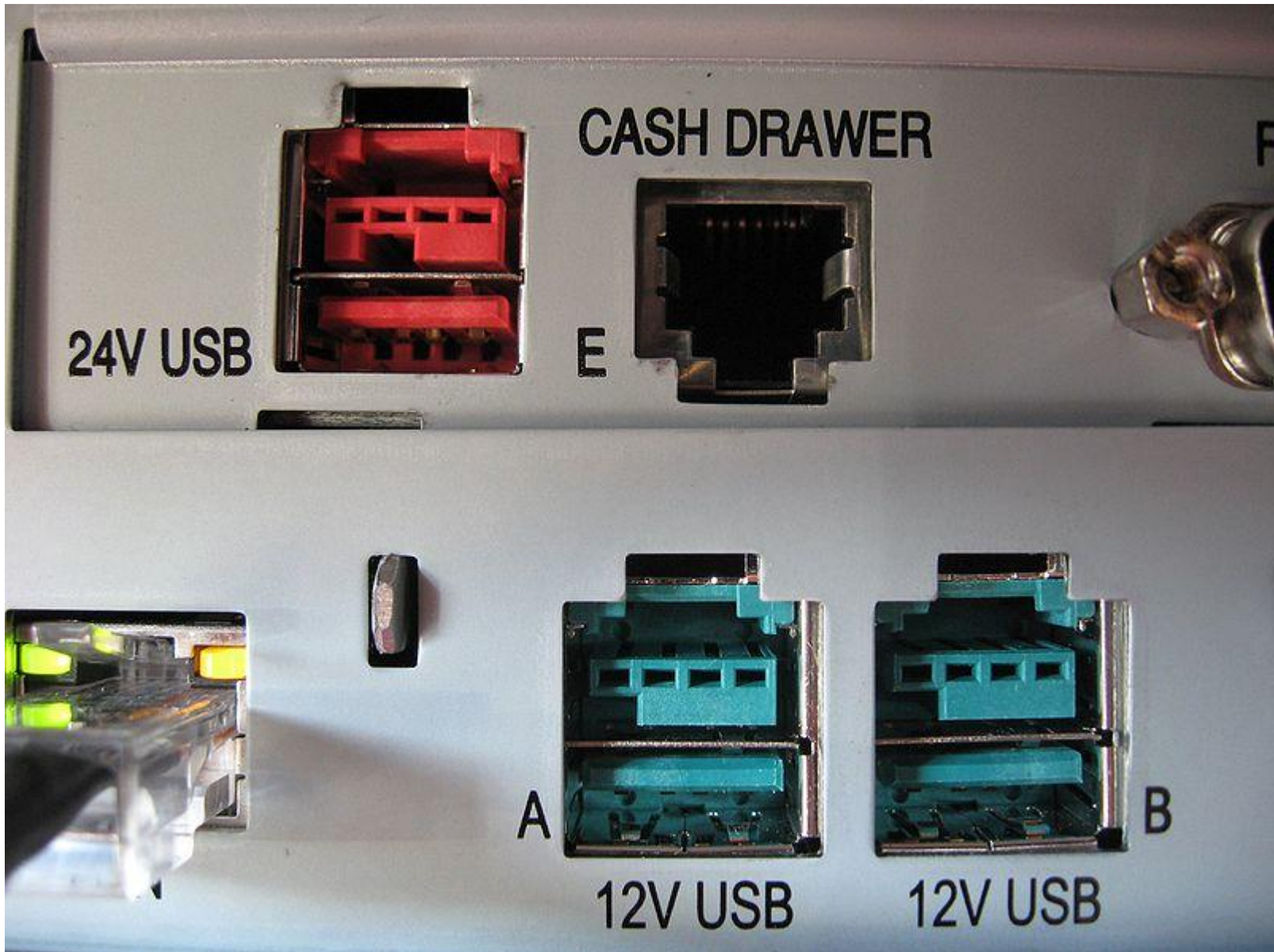

Napięcie	Kolor złącza
5V	Kość słoniowa
12V	Jasnoniebieski
24V	Czerwony

Powered USB w komputerze

Gniazdko elektryczne z USB

- W gniazdku jest zainstalowany konwerter z 230V napięcia przemiennego na 5 V prądu stałego.

Gniazdo
Schuko®
USB firmy
ABB

Gniazdka z USB

Fastmac U-Socket

Legrand Celiane 067352

Zestaw gniazd naściennych

- Lindy Socket Pack 10

USB 3.1

© 2008 USB-IF. All rights reserved.

USB 3.1

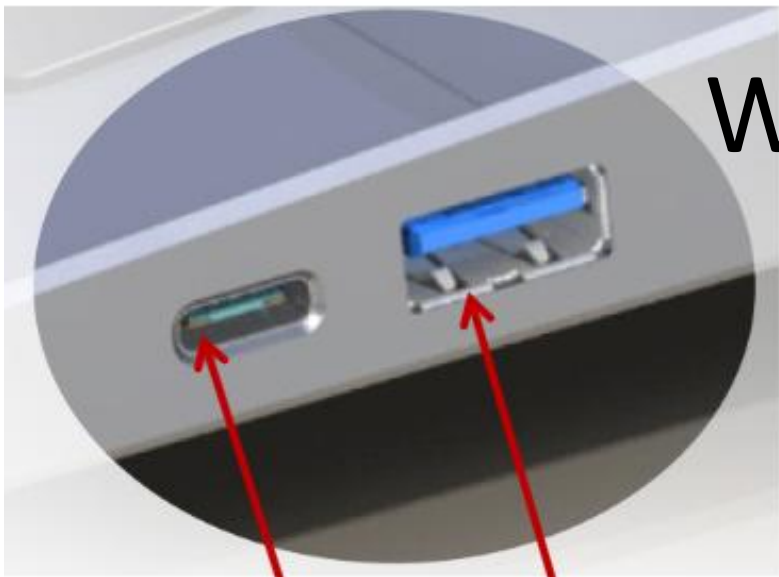
- USB 3.1 drugiej generacji ma zapewniać przepustowość na poziomie 10 Gb/s.

Wtyczka USB - typ C

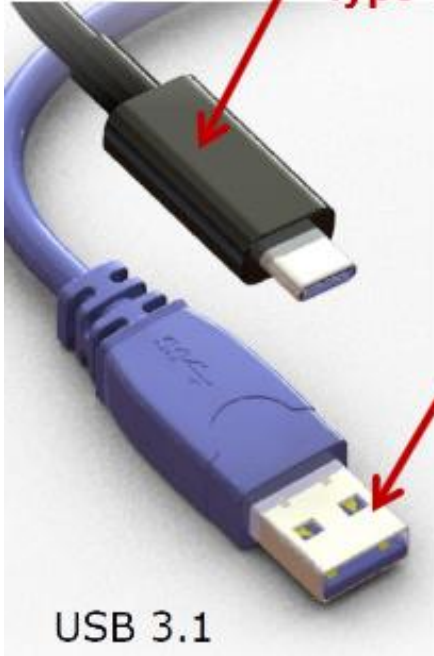
- Wymiary złącza USB typ C wynoszą około 8,3mm x 2,5 mm.
- Złącze jest symetryczne na obu końcach: wtyczka i gniazdo ma taki sam kształt.
- Nowe gniazdo jest mniejsze od poprzednika i pozwoli na projektowanie cieńszych urządzeń. Nie jest kompatybilne z wcześniejszymi złączami.
- Odporność na wkładanie wtyczki – 10 000 cykli.

Wtyczka USB 3.1 - typ C

**USB 3.1
Type-C**

**USB 3.1
Standard-A**

USB 3.1

USB 3.1 - zasilanie

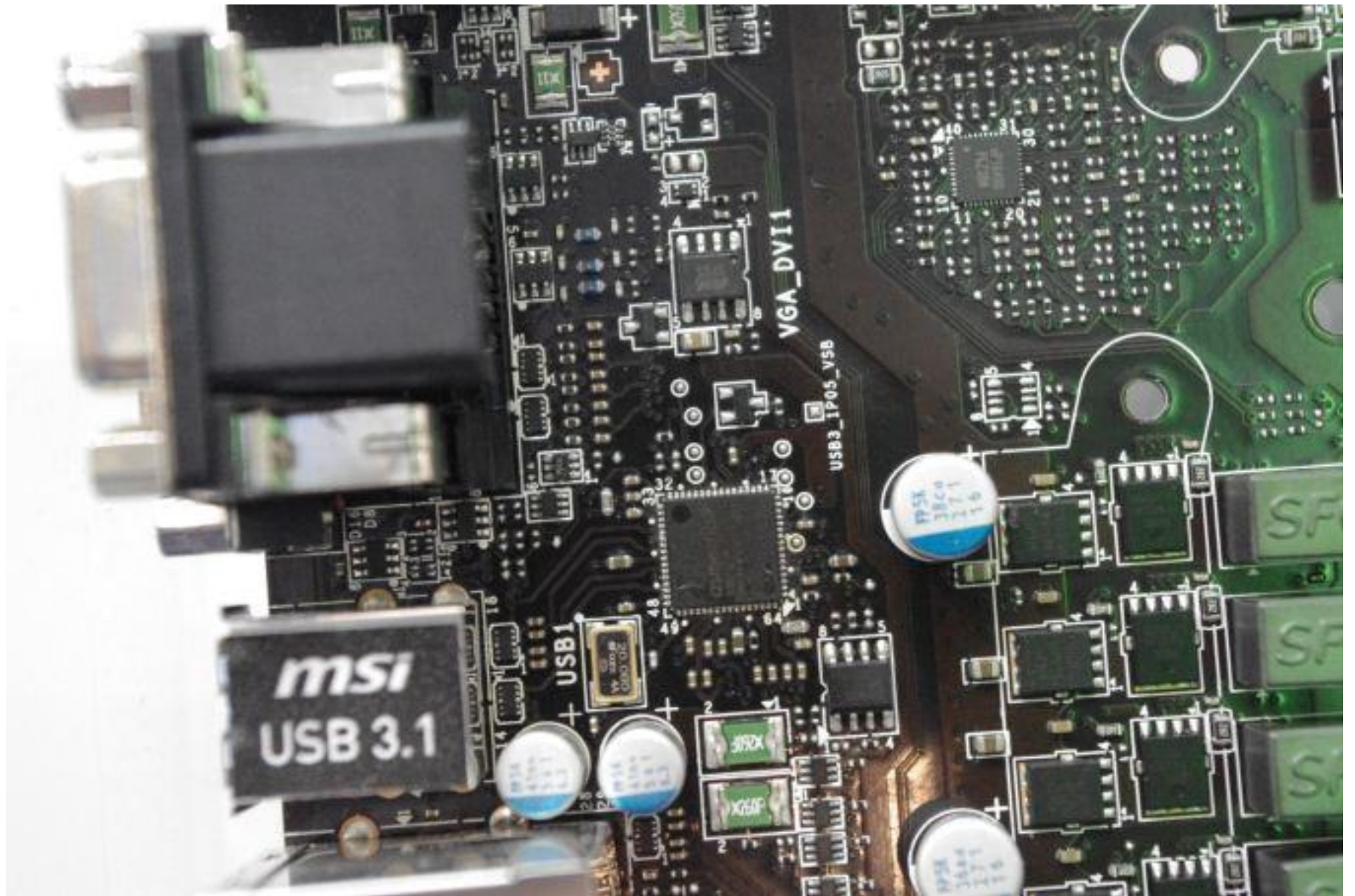
- Natężenie prądu 3 A, lub dla wtyczki 5A.
- USB Power Delivery.
  - Dla wtyczek Micro-A/B dostarczy od 10 do 60 W.
  - Przy wtyczkach A/B nawet 100 W.
- Jest to możliwe przy dostarczeniu większego napięcia kablem USB
  - Dla 2A i 5 V – do 10 W
  - Dla 5A i 12 V – do 60 W
  - Dla 5A i 20V - do 100W

World's 1st USB 3.1 Motherboard

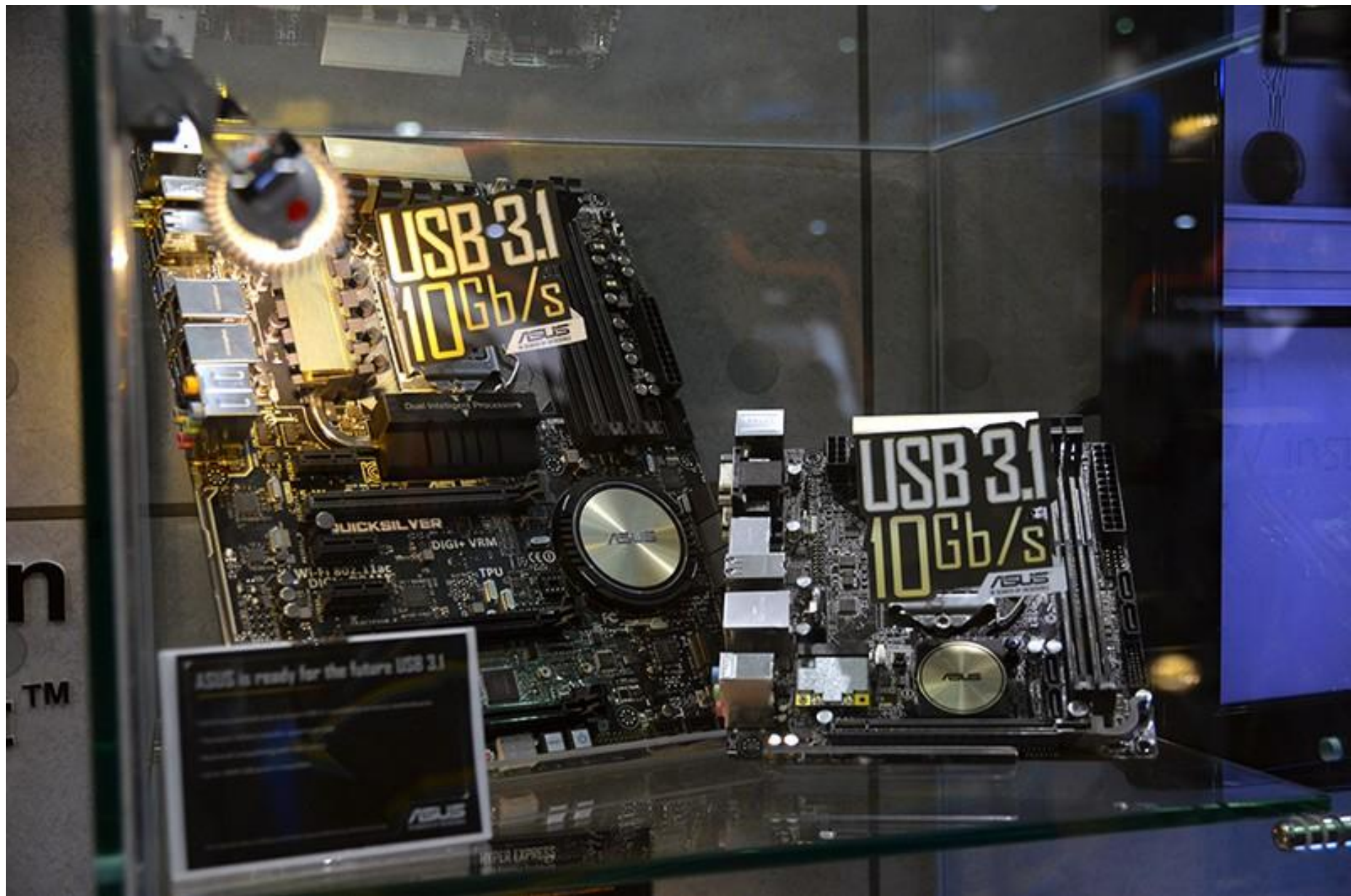
- Up to 10Gbps SuperSpeed+ USB Bandwidth
- Compatible with USB 3.0 Devices
- Powered by ASMedia ASM1142 Controller

Bandwidth Comparison

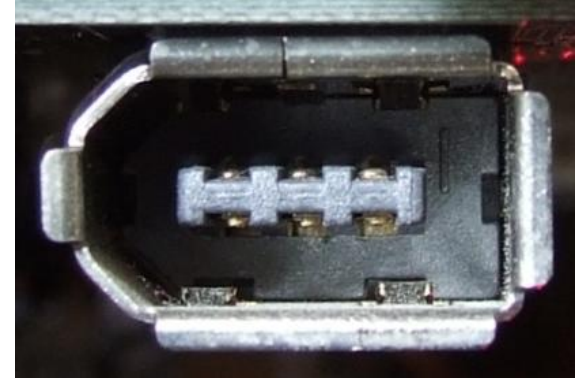

FIREWIRE

Interfejs FireWire

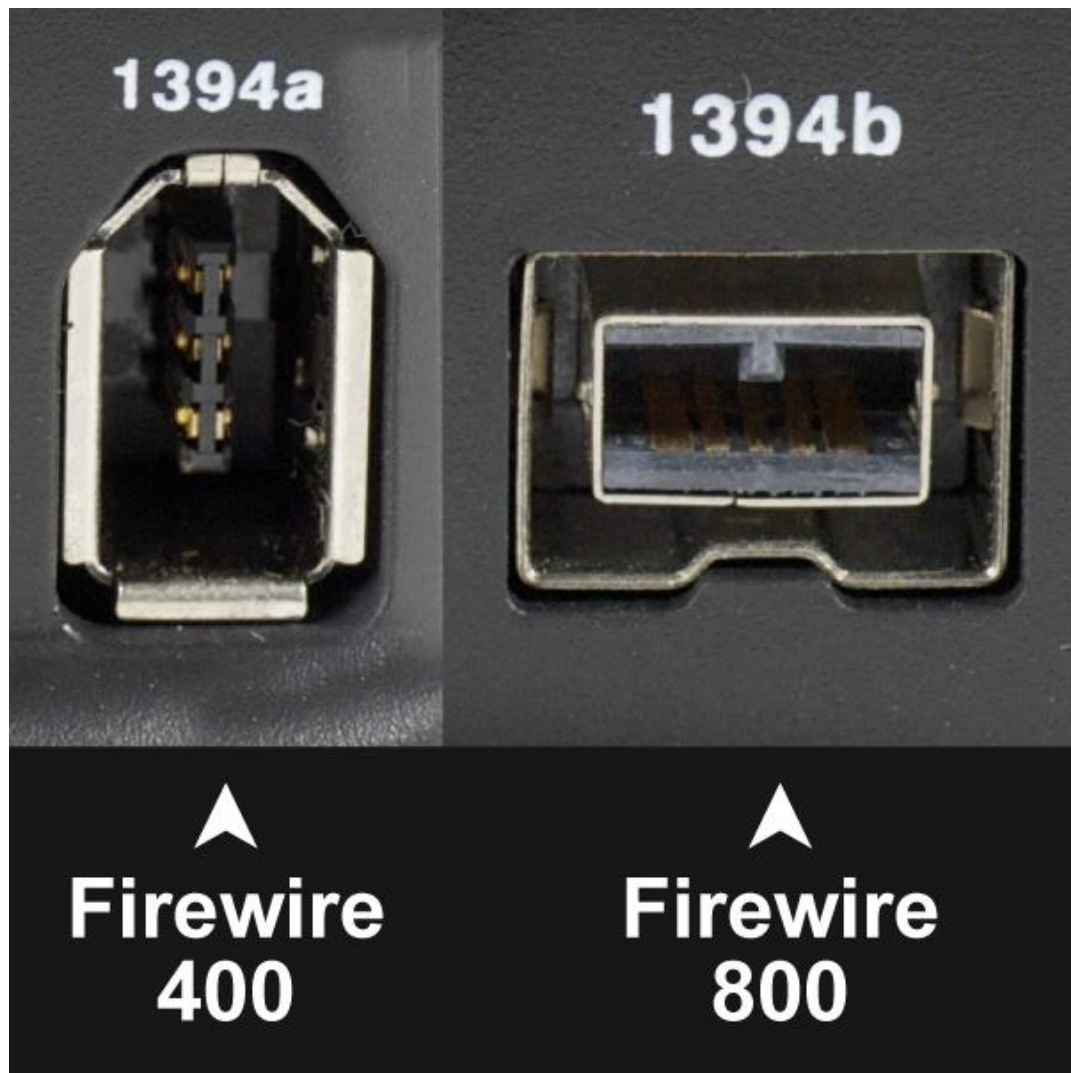
- Interfejs szeregowy
- Transfer 400/800/1600/3200 Mbit/s
- Długość magistrali do ok. 4,5 m
- Liczba portów - 1 lub 2
- Liczba urządzeń - do 63 w szynie
- Złącze IEEE-1394 (4 lub 6 pinów)

- **Zastosowanie**

- kamery cyfrowe, aparaty cyfrowe, skanery, drukarki, pamięci masowe, urządzenia audio-wideo, łączenie dwóch komputerów za pomocą kabla

Złącza Firewire

Złącza i topologie Firewire

• Type 1 connectors are typically located on computers and hubs.

Type 1 Plug
(6 position)

Type 1 Jack
(6 position)

• Type 2 connectors are commonly found on peripheral devices.

Type 2 Plug
(4 position)

Type 2 Jack
(4 position)

• Type B connectors are commonly found on computers and hubs.

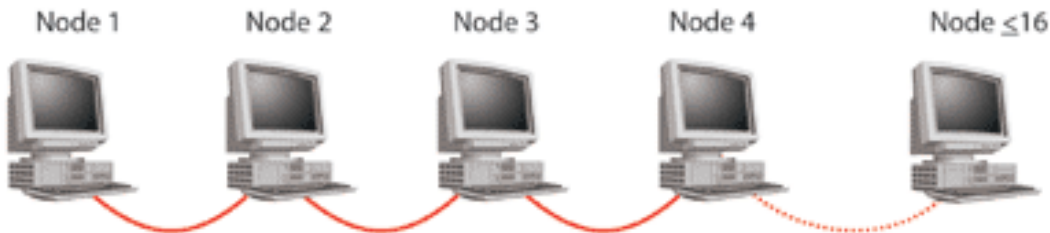
Type B Plug
(9 position)

Type B Jack
(9 position)

Technical Data: Firewire Limitations

Maximum:	Transmission Rate	Cable Length/Node	# Nodes/Chain	End to End Distance/Chain	Nodes w/Bus Bridge
	400 Mbps (800 Mbps Type B-B only)	4.5 meters	16	72 meters	Approx. 2 th

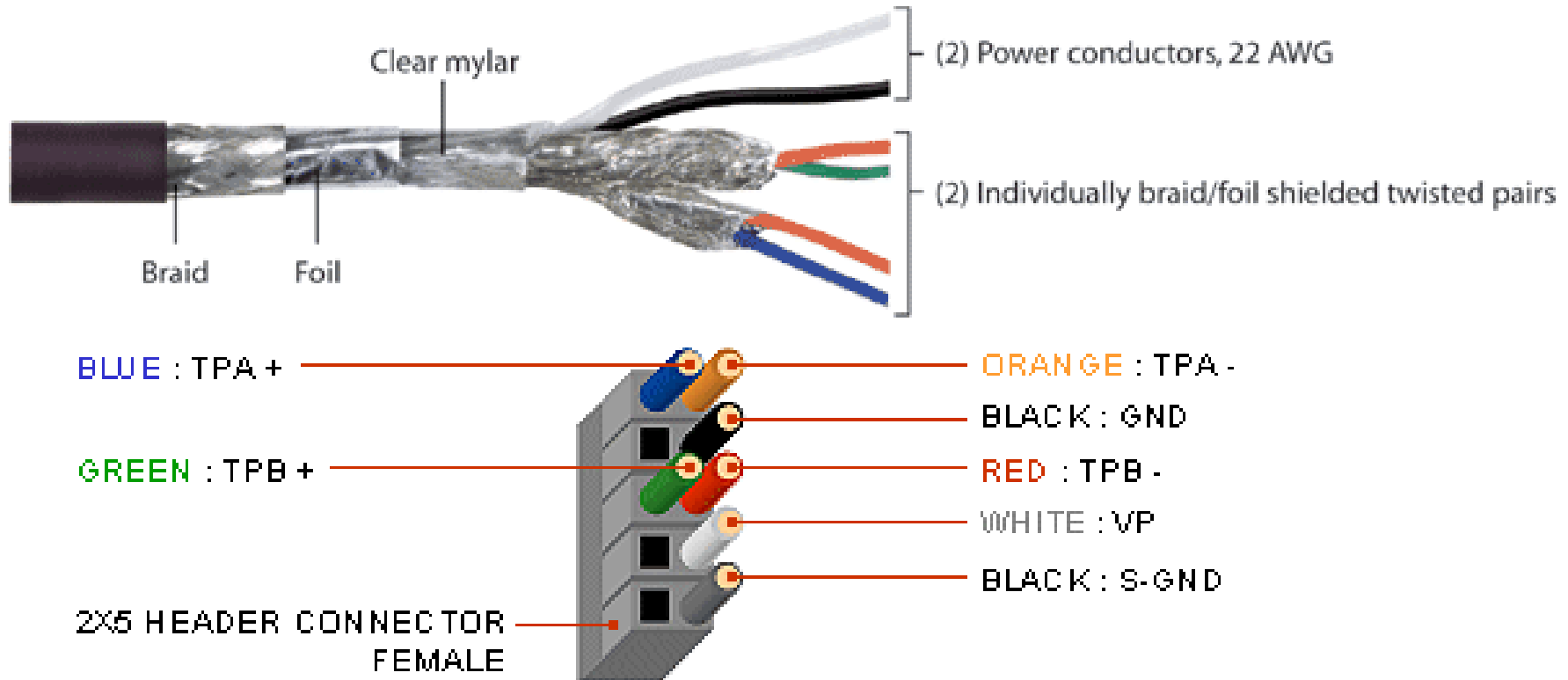
Daisy Chain Topology

Star Topology

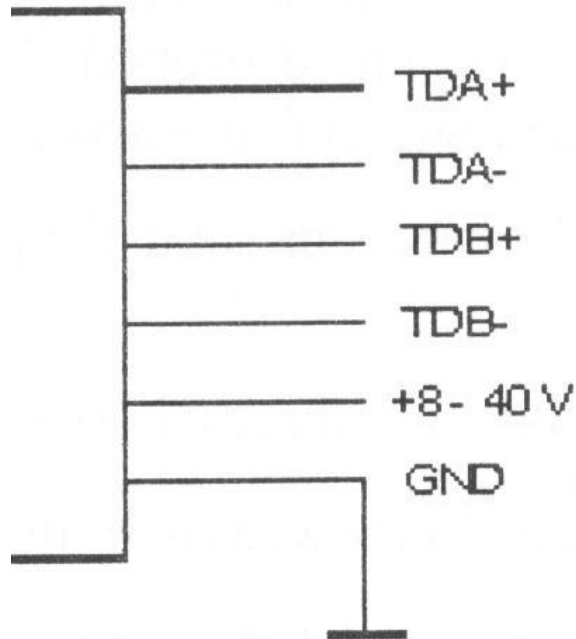

Kabel Firewire

- Firewire wykorzystuje dwie linie symetryczne TDA i TDB (cztery przewody) do przesyłania danych.
  - Umożliwia transmisję duplexową.
- Dodatkowo dwa przewody służą do rozprowadzania napięcia zasilania, którego wartość powinna się zawierać w przedziale od 8 do 40 V. Max obciążalność 1,5 A.

INTERFEJS Fire Wire (IEEE 1394)

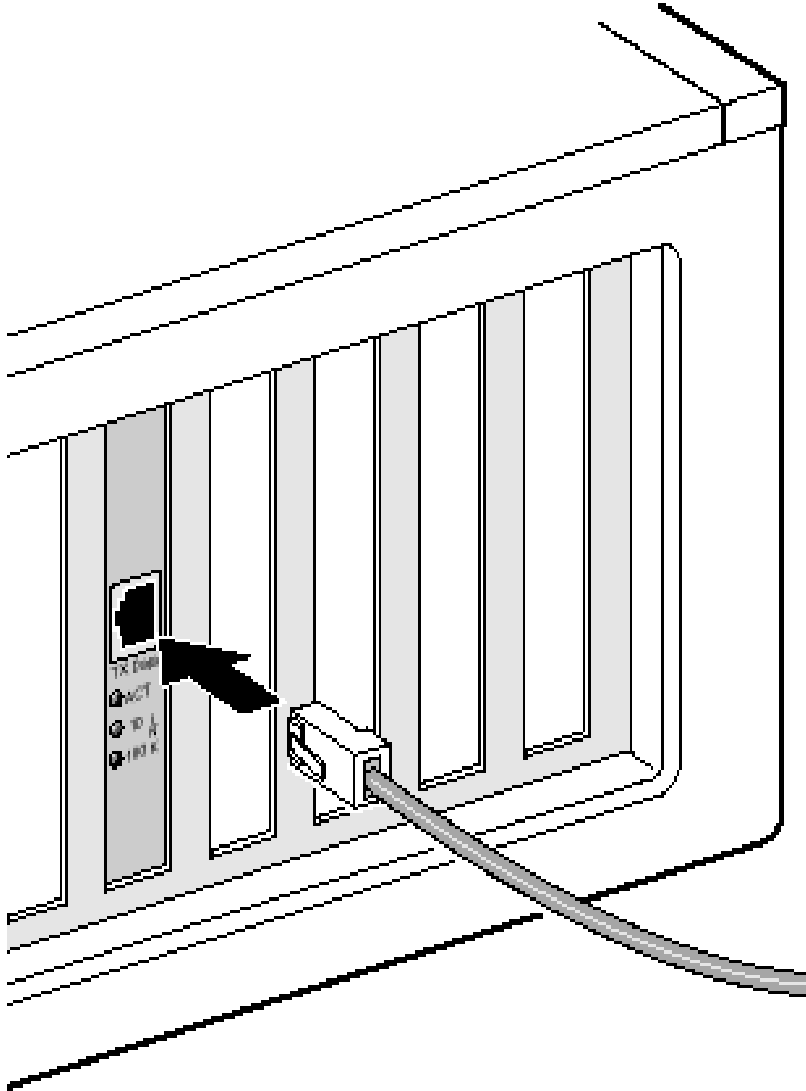

- Bardzo szybki interfejs szeregowy – do 400 Mb/s.
- Stosowany głównie do podłączenia kamer cyfrowych do komputera.
- Pozwala na podłączenie 63 urządzeń w szynę (bez koncentratorów).
- Wykorzystuje się przy tym jeden wtyk a każde urządzenie ma co najmniej dwa gniazda do podłączenia urządzeń sąsiednich.
- Stosowany w produktach Apple i droższych płytach głównych do PC.

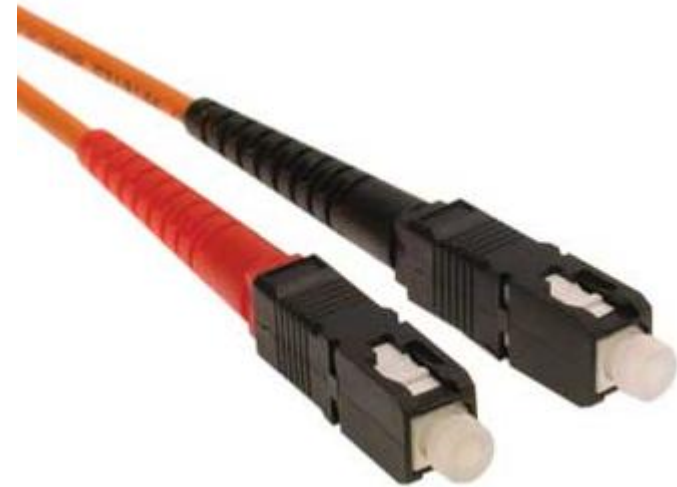
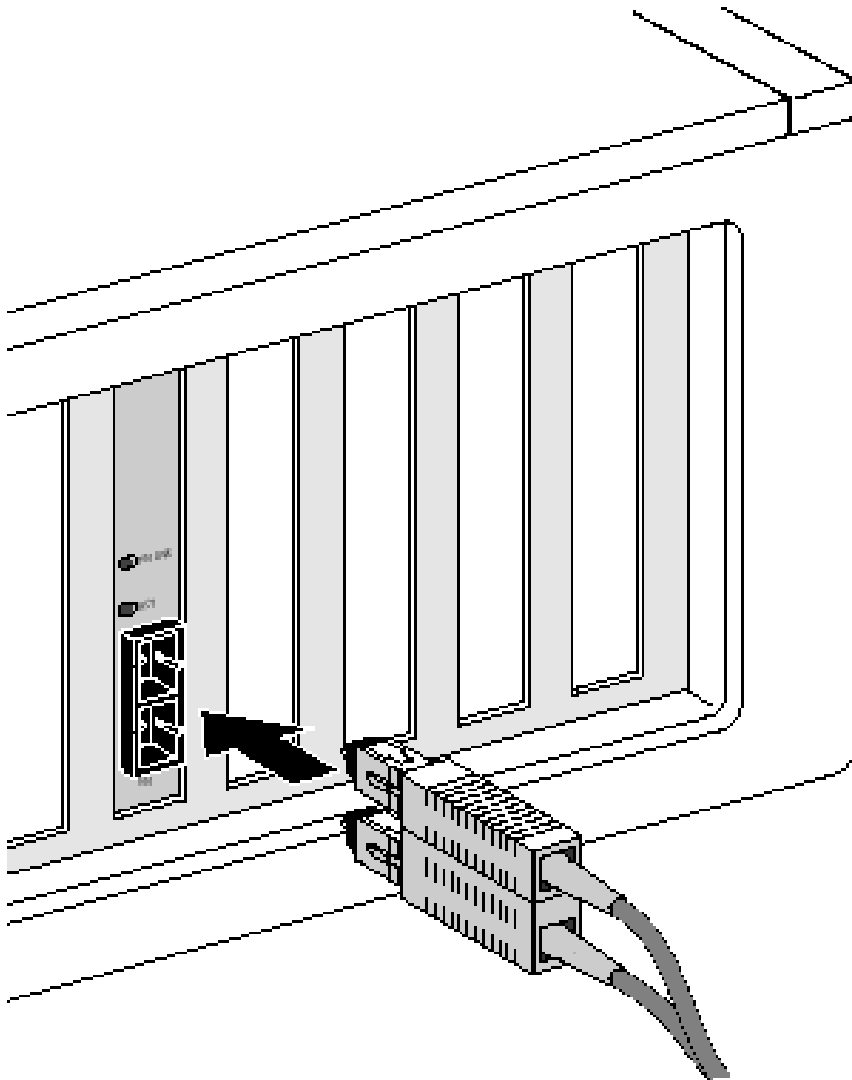
Złącza sieciowe

Złącze Ethernet

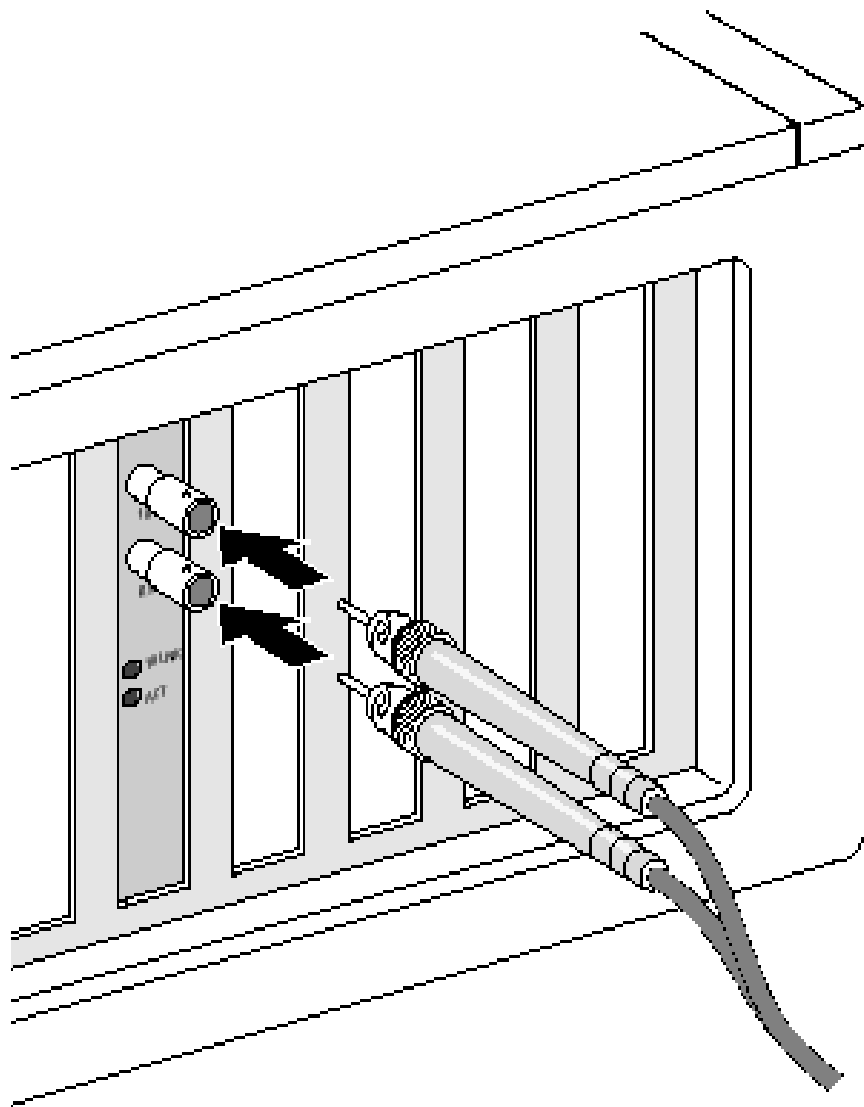
- Złącze RJ-45 (8P8C)

Złącze optyczne SC

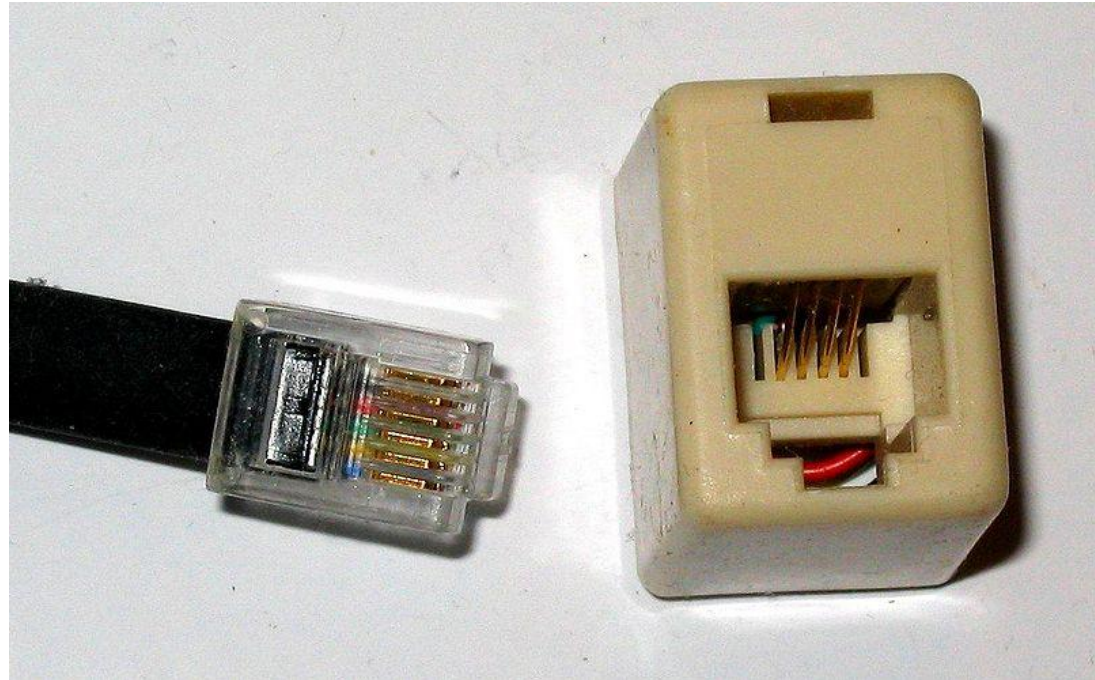

Złącze optyczne ST

Złącze RJ-11

- Złącze RJ-11 służy do podłączenia do zewnętrznej linii telefonicznej za pomocą wbudowanego modemu.
- Stosowany na płytach głównych laptopów

ESATA

Interfejs eSATA

- eSATA (external SATA) to odmiana interfejsu SATA do podłączenia zewnętrznych twardech dysków.
- Przepustowość złącza wynosi 3Gbit/s (300 MB/s)- SATA 2.
- Maksymalna długość kabla 2 metry.
- Złącze nie zapewnia zasilania.
  - Zasilanie z gniazdka elektrycznego
  - Lub ze złącza USB

ZŁĄCZA GRAFICZNE

D-Sub 15 (VGA)

Interfejs	Analogowy
Ilość pinów	15
Sygnały	RGB +synchronizacja V H
Pasma sygnału	388 MHz
Kierunek sygnałów	jednokierunkowy

- Złącze D-Sub 15-pinowe służy do wyświetlania analogowego obrazu wideo.

Display Port

Interfejs	Cyfrowy
Ilość pinów	20
Prędkość przesyłu	8,64Gbit/s – 32,4 Gbit/s
Ilość linii przesyłowych	1 - 4
Kierunek sygnałów	Full - duplex

Display Port

	1.0/1.1	1.2	1.3
Przepustowość	8,64 Gbit/s	17,28 Gbit/s	32,4 Gbit/s
Ilość linii sygnałowych	1	2	4

- Standard umożliwia jednoczesną dwukierunkową wymianę informacji.
  - Dwukierunkowe pomocnicze kanały (Auxiliary Channel) pracują ze stałą prędkością 1Mbit/s, umożliwiając zarządzanie i kontrolę nad strumieniem danych.
- Istnieje możliwość użycia światłowodu zamiast przewodu miedzianego
- Sygnał może być chroniony technologią DRM.
- Display Port jest podstawą złącza Thunderbolt

DVI (Digital Visual Interface)

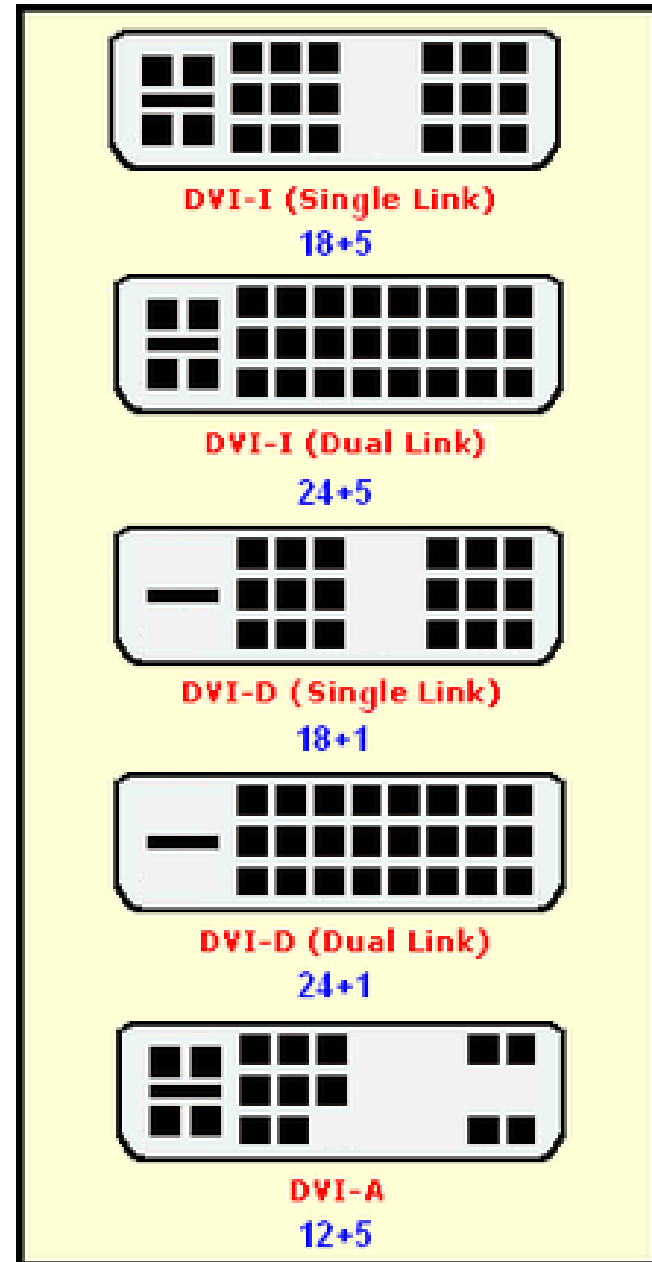

Interfejs	Cyfrowy lub analogowy
Ilość pinów	29
Prędkość przesyłu	3,7 Gbit/s lub 7,4 Gbit/s
Ilość linii przesyłowych	1-2
Kierunek sygnałów	Full - duplex

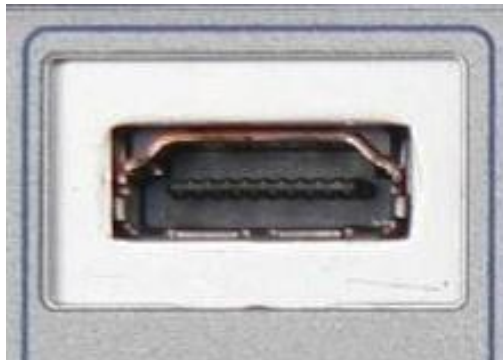
Odmiany DVI

- Może pracować w różnych trybach.
  - **DVI-A** - przesyła tylko dane analogowe
  - **DVI-D** - przesyła tylko dane cyfrowe
  - **DVI-I** - przesyła zarówno dane cyfrowe jak i analogowe.

HDMI (High Definition Multimedia Interface)

Interfejs	Cyfrowy
Ilość pinów	19 lub 29
Prędkość przesyłu	10,2 Gbit/s lub 18 Gbit/s
Kierunek sygnałów	Full - duplex

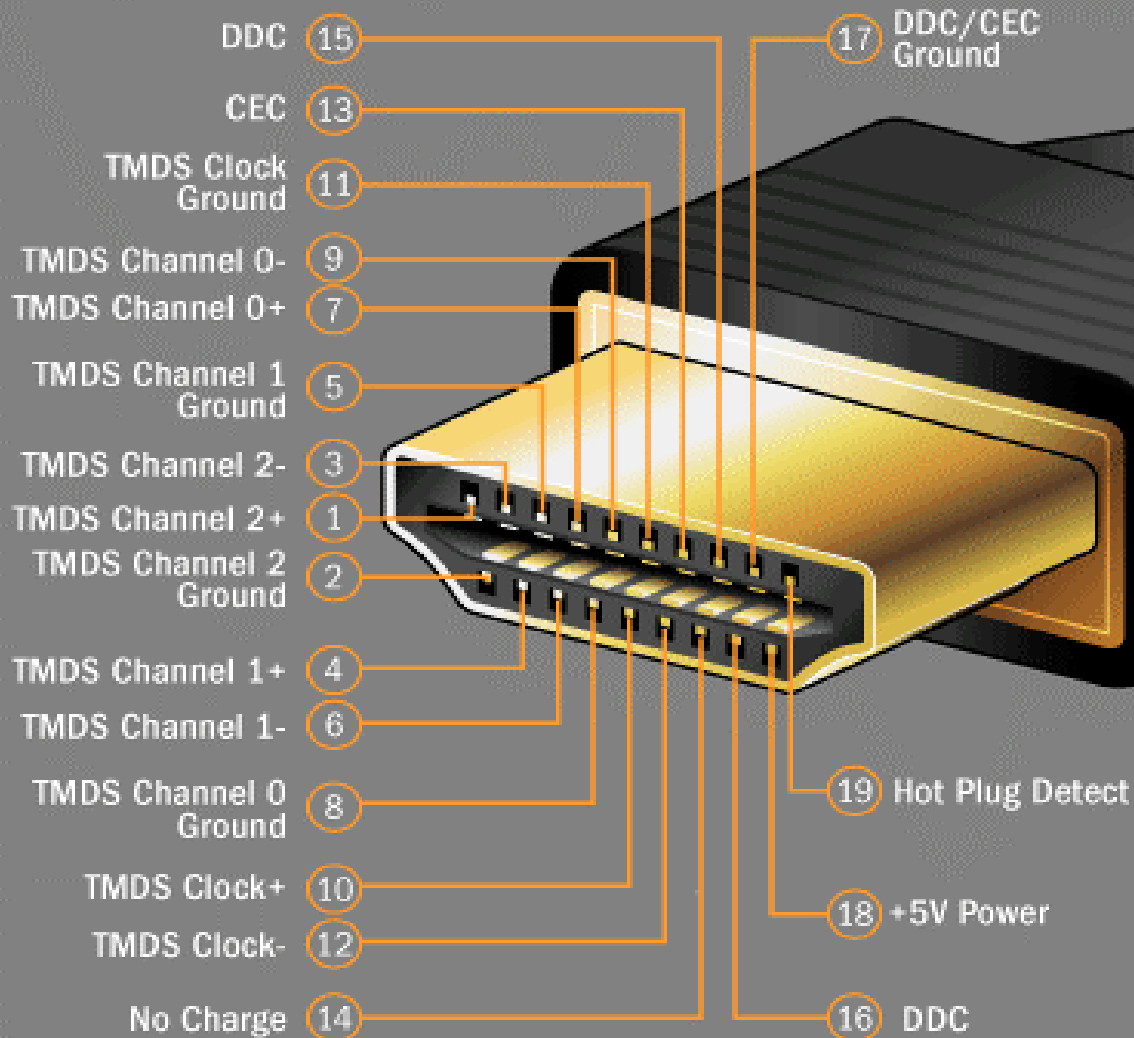

- HDMI (ang. High Definition Multimedia Interface) – interfejs służący do przesyłania cyfrowego, nieskompresowanego sygnału audio i wideo.
- HDMI pozwala łączyć ze sobą dowolne, urządzenia audio/wideo takie jak odtwarzacze DVD, Blu-ray, konsole gier, komputery, monitory i telewizory cyfrowe.

Specyfikacja HDMI

Wersja HDMI	1.0–1.2a	1.3	1.4	2.0
Maksymalna szerokość pasma sygnału	165 MHz	340 MHz	340 MHz	600 MHz
Maksymalna przepływność	4.95 Gbit/s	10.2 Gbit/s	10.2 Gbit/s	18,00 Gbit/s
Maksymalna długość kabla	15 m	15 m	15 m	15m
Maksymalna rozdzielczość złącza przy 24-bit/px	1920×1200 60 ramek/s	2560×1600 75 ramek/s	4096x2160 24 ramek/s	4096x2160 60 ramek/s

How HDMI Works Male Connector Pins

HDMI 2.0

- Standard ogłoszony 4 września 2013 roku na targach IFA w Berlinie.
- Ma gwarantować transfer danych o prędkości 18 Gbit/s
  - Przesył obrazu Ultra HD/4K z prędkością 60 klatek na sekundę (wcześniej istniało ograniczenie do 25 lub 30 klatek).
  - Obsługa 32 kanałów dźwięku i lepsze odświeżanie obrazu.
  - Możliwość oglądania telewizji 4K (wcześniej tylko filmy 4K)
- Zgodność z kategorią przewodów Category 2 HDMI.

Złącze Cinch

SCART (Eurozłącze)

INTERFEJSY LAPTOPÓW

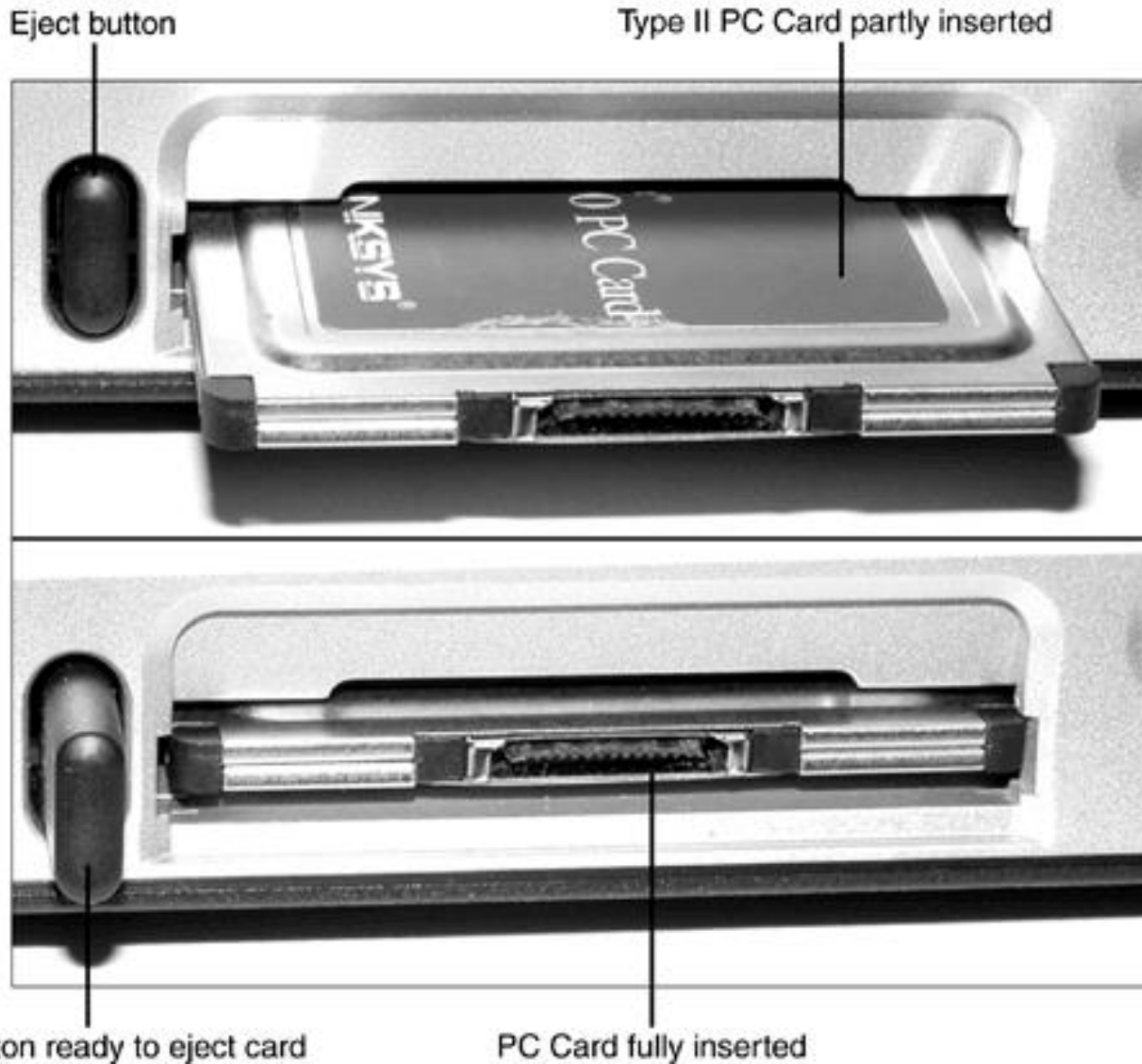
Interfejs PCMCIA (PC Card)

- Interfejs równoległy
- Transfer 33MB/s do 133 MB/s
- Szerokość szyny 16 lub 32 bity
- Taktowanie 33 MHz
- Liczba portów - 1
- Liczba urządzeń – 1 na port

- **PCMCIA** (ang. *Personal Computer Memory Card International Association*) - międzynarodowy standard kart rozszerzeń dla komputerów przenośnych.
- Jego celem było proste poszerzenie możliwości laptopa o różne moduły zewnętrzne.

Gniazdo PCMCIA w laptopie

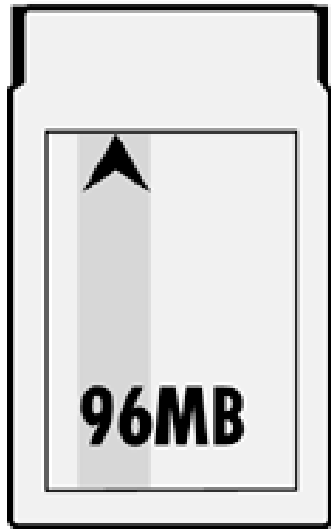
Podział ze względu na interfejs

- **PC Card 16** - interfejs magistrali ISA 16bit, zasilanie 5V. Złącze posiada cienki ząb z prawej strony.
- **CardBus** - interfejs magistrali PCI 32bit, zasilanie 3-3,3V. Złącze posiada gruby ząb z prawej strony.

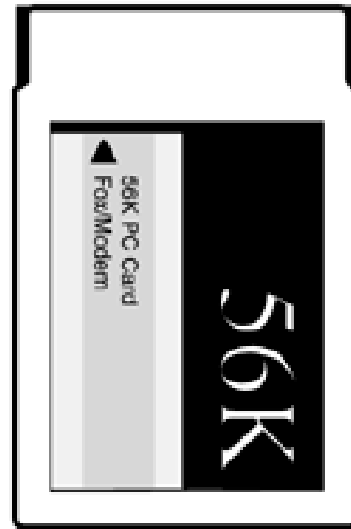

Podział ze względu na grubość

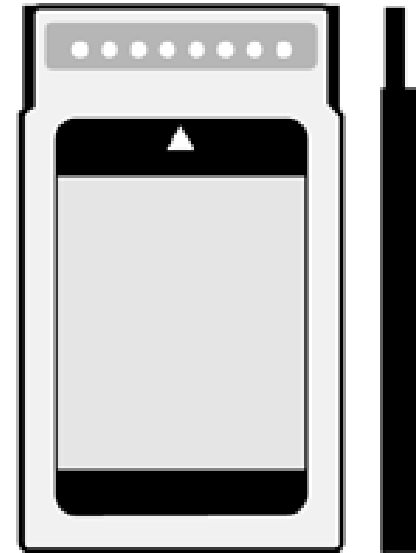
- Karta typu I - karta o grubości 3,3 mm pełniąca funkcje karty pamięci SRAM lub Flash.
- Karta typu II - karta o grubości 5,0 mm pełniąca funkcje karty rozszerzeń (modem, karta sieciowa, czytnik kart pamięci, inne).
- Karta typu III - karta o grubości 10,5 mm pełniąca funkcje karty rozszerzeń (dysk twardy).

Type I PC Card
3.3mm thick

Type II PC Card
5.0mm thick

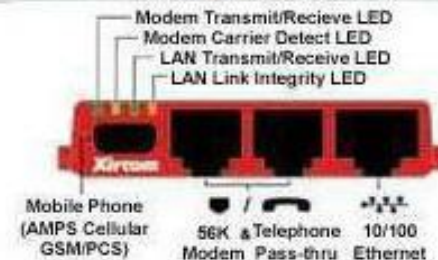

Type III PC Card
10.5mm thick

RealPort

- RealPort to technologia, gdzie w jednej karcie PCMCIA znajduje się więcej urządzeń.
  - Modem, karta sieciowa, telefon, GSM
- Zaletą jest oszczędność miejsca – w jednej wnęce mieści się więcej urządzeń.
- Urządzenie jest tańsze niż osobno kupione

RealPort

RealPort 2

- RealPort 2 to rodzaj karty PCMCIA.
- W kład karty wchodzi 2 w pełni funkcjonalne urządzenia.
- Z dwóch połówek składa się pełną kartę, którą można włożyć do laptopa.
  - Karty są symetryczne – każde urządzenie może stanowić lewą lub prawą część.
  - Złącza są zabezpieczone przed niewłaściwym podpięciem.
- Takie rozwiązanie oszczędza nam miejsce w laptopie.
- Pozwala też na wymianę jednego urządzenia na inne lub nowsze.

RealPort2

RealPort2

RealPort2

Interfejs Express Card

- Interfejs szeregowy
- Transfer 280 Mbit/s do 3,2Gbit/s
- Liczba portów - 1
- Liczba urządzeń – 1 na port

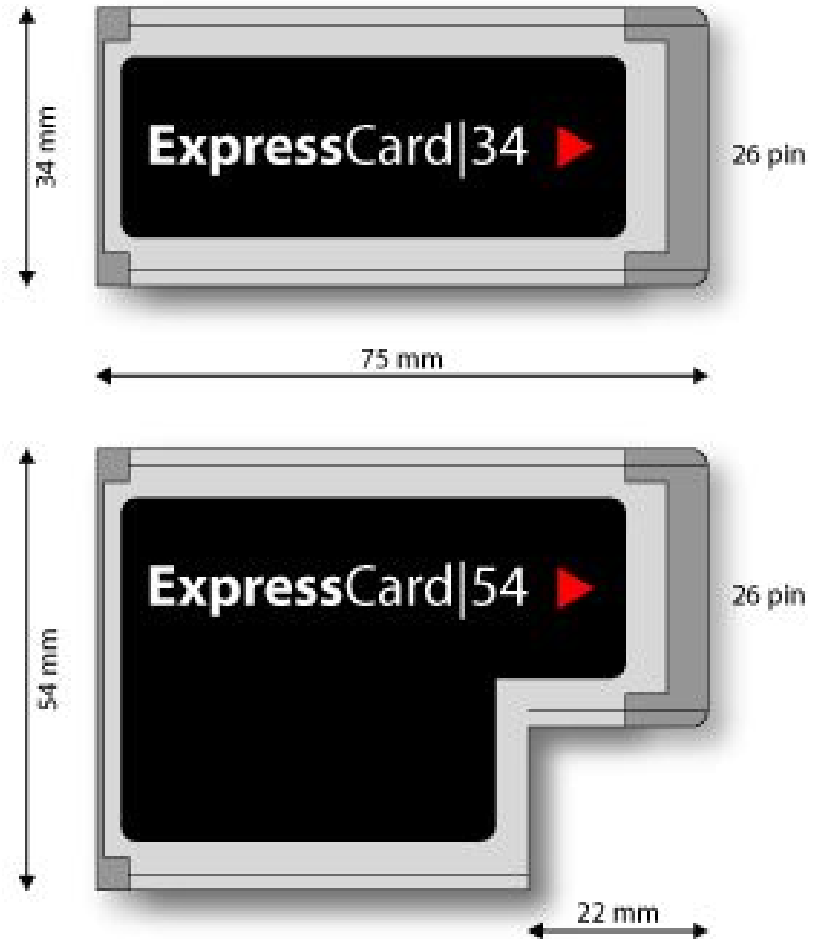

ExpressCard™

- **Express Card** to standard kart rozszerzeń dla komputerów przenośnych, który jest następcą PCMCIA.
- Oparty jest na interfejsie USB 2.0 lub PCI Express .

Odmiany Express Card

- Występują dwa typy kart ExpressCard:
  - ExpressCard 34 - karty o szerokości 34 mm, długości 75 mm i grubości 5 mm
  - ExpressCard 54 - karty o szerokości 54 mm, długości 75 mm i grubości 5 mm
- Karty ExpressCard 34 można umieścić w gniazdach ExpressCard 54.

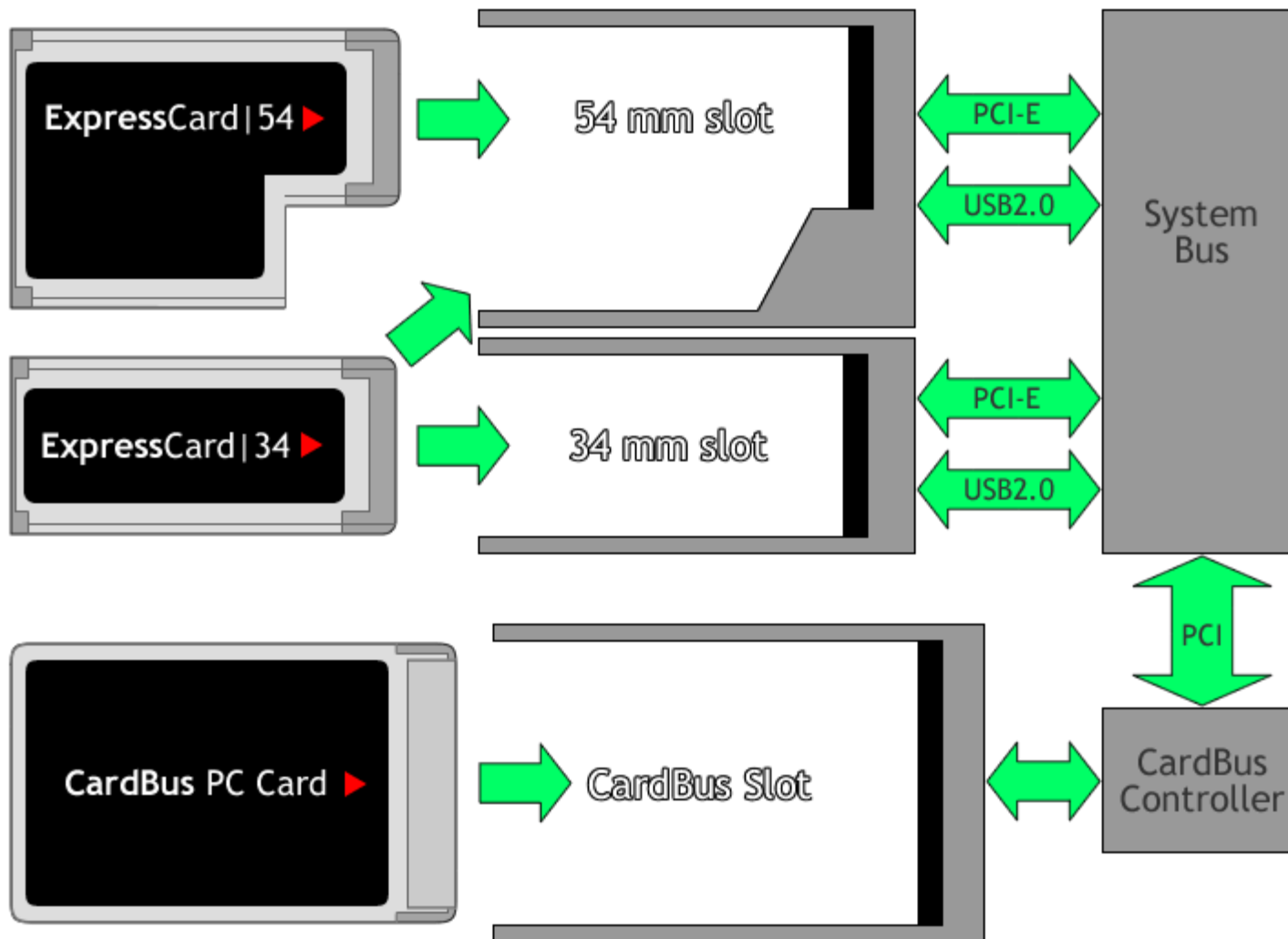
Parametry Express Card

	Magistrala	Przepustowość	Przepustowość
Express Card 1.2	USB 2.0	480 Mbit/s	60 MB/s
Express Card 1.2	Pci Express 1.0	2500 Mbit/s	250 MB/s
Express Card 2.0	USB 3.0	5 Gbit/s	400 MB/s
Express Card 2.0	Pci Express 2.0	5000 Mbit/s	500 MB/s

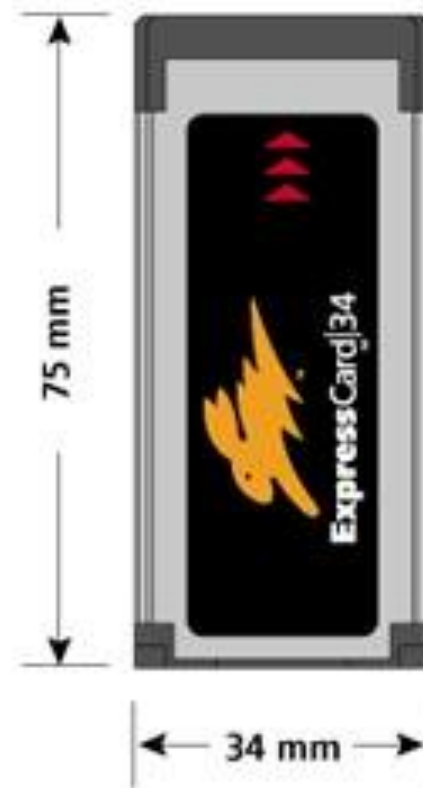
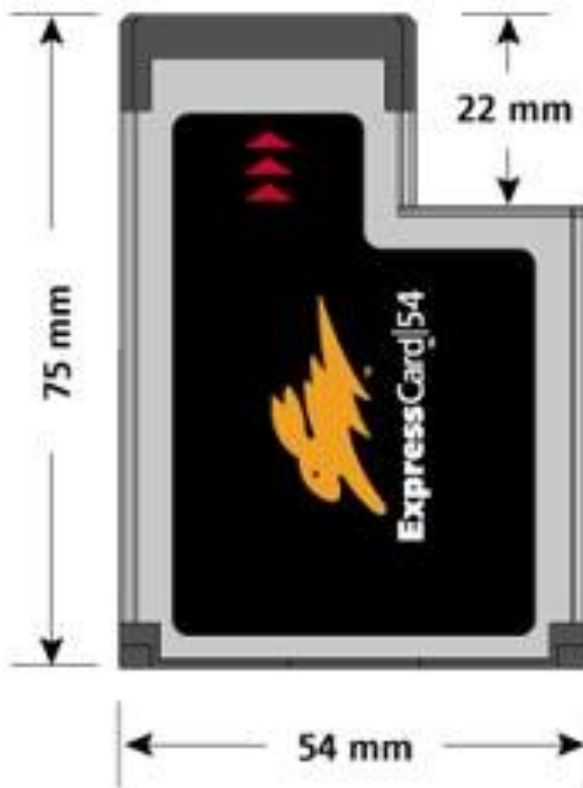
- Karty używające standardu ExpressCard 2.0 są kompatybilne z gniazdami ExpressCard 1.0, i na odwrót, przy czym będą wtedy używane standardy PCIe 1.0 i USB 2.0.
- Kompatybilność jest zapewniona dzięki kompatybilności wstecznej samych standardów USB i PCIe
  - karta ExpressCard 2.0 niczym się fizycznie nie różni od starego standardu, zostały jedynie zaktualizowane wytyczne dotyczące poboru prądu z portu USB 3.0 i interfejsu PCIe 2.0.

Współpraca z komputerem

ExpressCard vs CardBus

Porównanie PC Card i Express Card

Konwerter interfejsów laptopowych

INTERFEJSY BEZPRZEWODOWE

Interfejs Bluetooth

Bluetooth

- Pasma fal radiowych z zakresu ISM 2,4 GHz.
- Zasięg do 100 m
- Przepustowość do 40 Mbit/s

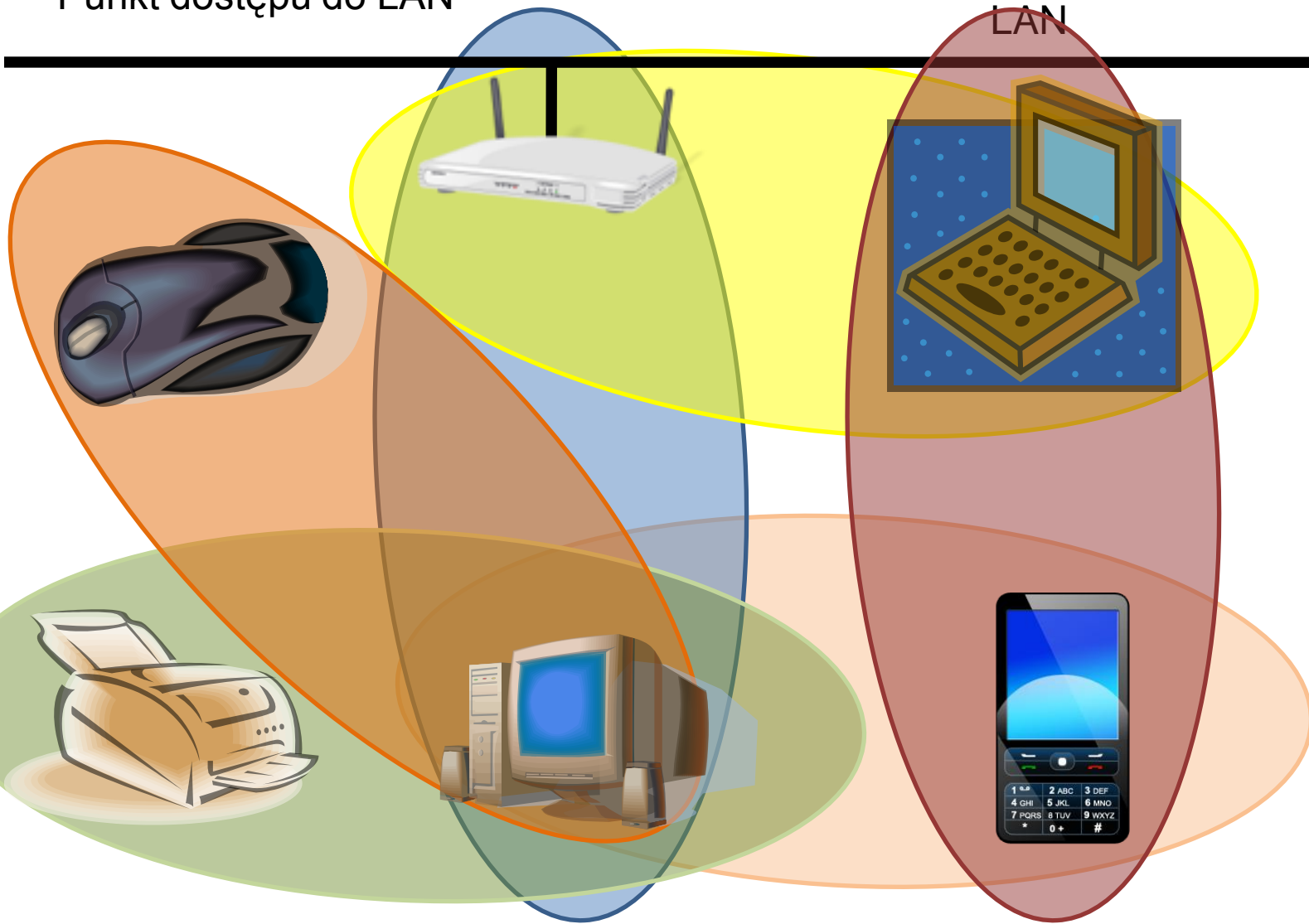
- **Zastosowanie**

- technologia bezprzewodowej komunikacji krótkiego zasięgu łącząca różne urządzenia elektroniczne jak klawiatura, komputer, laptop, palmtop, telefon komórkowy i inne.

Bluetooth

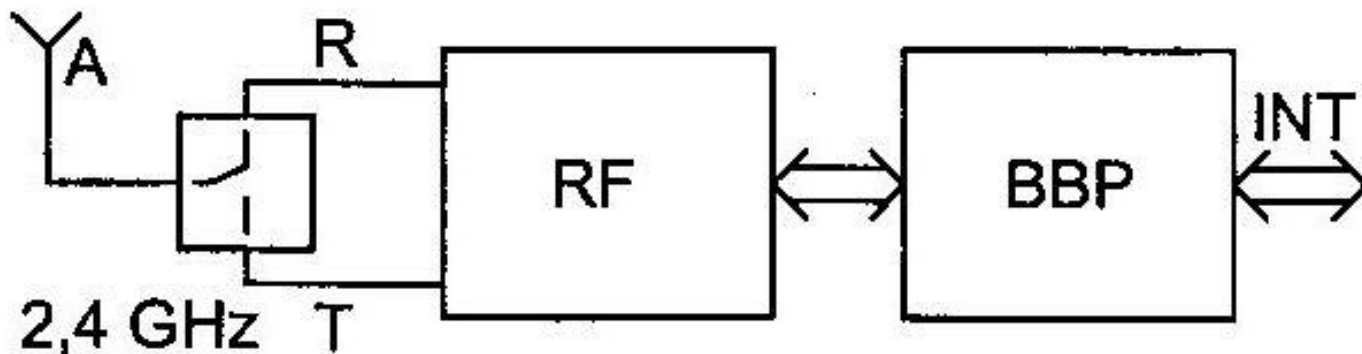
Punkt dostępu do LAN

LAN

Interfejs bezprzewodowy Bluetooth

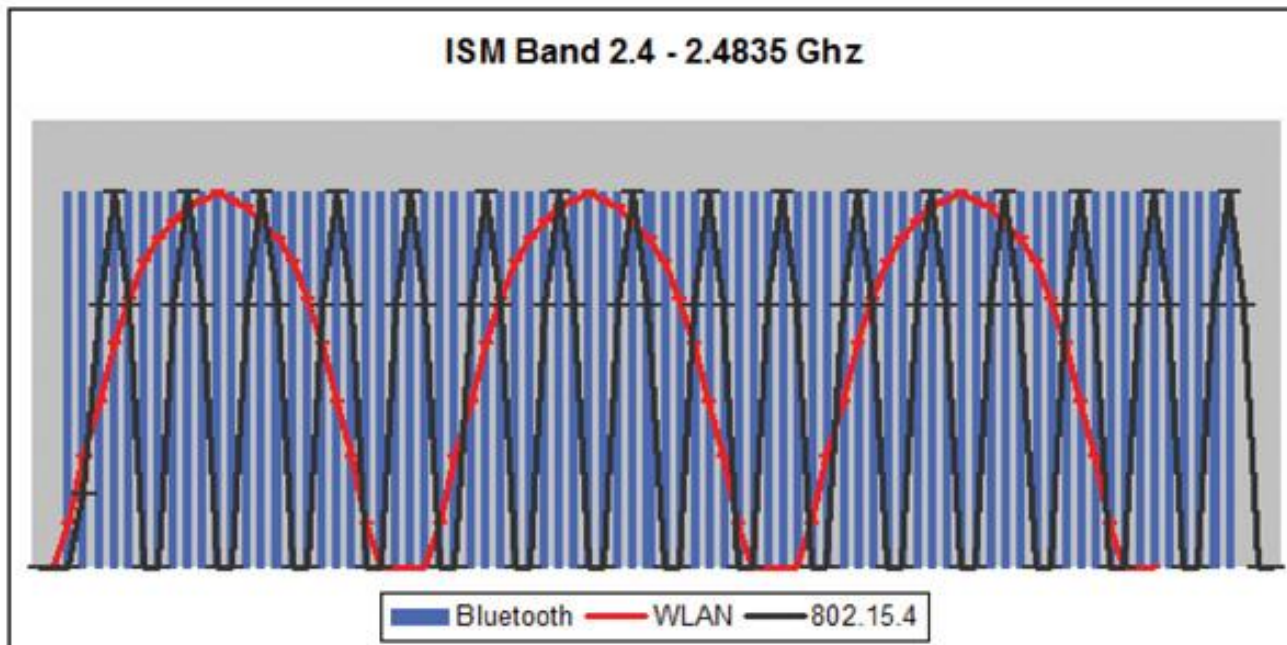
- Urządzenia posiadają:
  - antenę A wysyłającą lub odbierającą fale radiowe,
  - układ *transceivera* (nadajnik-odbiornik) wielkiej częstotliwości RF,
  - układ kodujący i dekodujący sygnał oraz zapewniający połączenie z mikrokomputerem czy urządzeniem zewnętrznym, zwany procesorem pasma podstawowego BBP (*Base Band Processor*).
  - Interfejs łączący z komputerem INT (np. USB)

Struktura toru transmisji interfejsu Bluetooth

Interfejs bezprzewodowy Bluetooth

- Tor radiowy (RF) wykorzystuje do transmisji nielicencjonowaną częstotliwość 2,4 GHz.
  - Pasmo transmisyjne obejmuje 79 kanałów odległych od siebie co 1 MHz (od 2,402 GHz do 2,480 GHz).
- Stosowana jest technika skokowej automatycznej zmiany częstotliwości.
- Przy nawiązywaniu łączności wybierane są wolne kanały z szybkością 1600 skoków/s.
- Bardzo mała moc wyjściowa (1 mW) umożliwia uzyskanie zasięgu do 10 m.
  - Po zwiększeniu mocy wyjściowej do 100 mW zasięg może osiągnąć 100 m.

Przepustowość

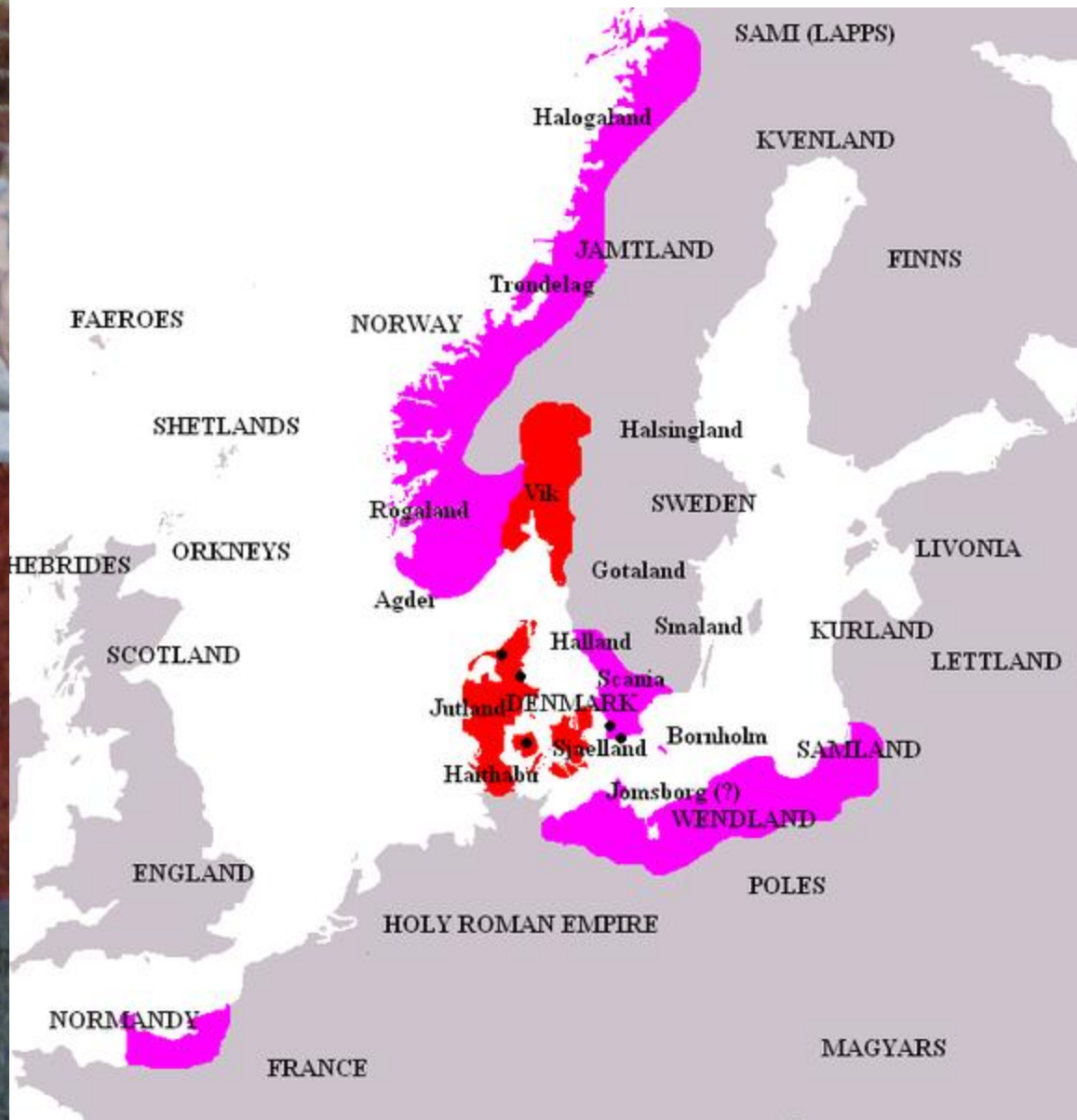
Wersja	Przepustowość
Bluetooth 1.0	21 kb/s
Bluetooth 1.1	124 kb/s
Bluetooth 1.2	328 kb/s
Bluetooth 2.0	2,1 Mb/s
Enhanced Data Rate	3,1 Mb/s
Bluetooth 3.0 + HS (High Speed)	24 Mb/s (3 MB/s)
Bluetooth 3.1 + HS (High Speed)	40 Mb/s(5 MB/s)
Bluetooth 4.0 + LE (Low Energy)	1,6 Mb/s (200kB/s)

Zasięg Bluetooth

Klasa	Moc	Moc [dB]	Zasięg
1	100 mW	20	100m
2	2,5 mW	4	10m
3	1 mW	0	1m

Harald Sinozęby (BlueTooth)

- Nazwa technologii pochodzi od przydomka króla duńskiego Haralda Sinozębego (Blåtand), który ok. roku 970 podporządkował sobie Norwegię i tym samym przyczynił się do zjednoczenia rywalizujących plemion z Danii i Norwegii.
- Podobnie Bluetooth został zaprojektowany, aby "zjednoczyć" różne technologie jak: komputery, telefonię komórkową, drukarki, aparaty cyfrowe.
- Logo Bluetooth łączy znaki alfabetu runicznego ✖ (Haglaz) i B (Berkanan), będące odpowiednikami liter alfabetu łacińskiego **H** i **B**.

Interfejs IrDA (Infrared Data Association)

- Podczerwień 850-900nm
- Zasięg do 1 m
- Przepustowość do 4 Mbit/s
- Kąt wiązki transmisji – 30°
- Emulacja portu szeregowy + równoległy
- Pobór mocy do 170 mW

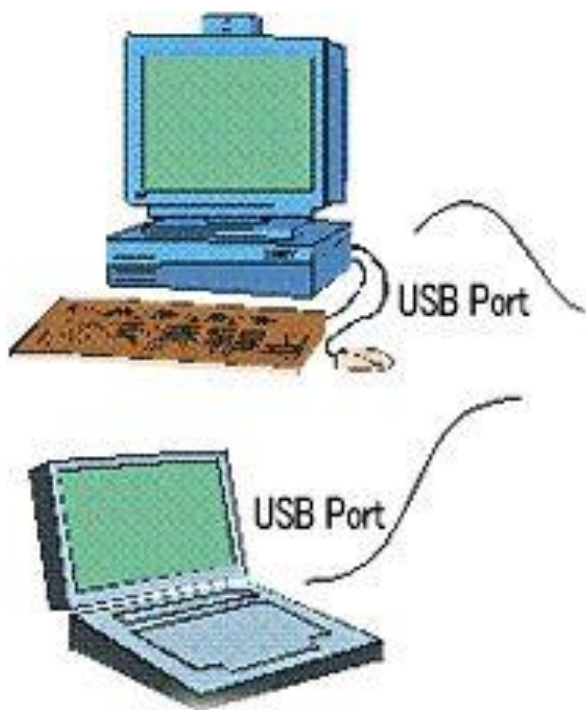
- **Zastosowanie**
- transfer plików między komputerami, drukowanie, dostęp do zasobów sieci przewodowej, transmisja danych i mowy między komputerem a telefonem komórkowym, podpięcie myszy, klawiatury, sterowanie urządzeniami telekomunikacyjnymi (pilot do telewizora).

IrDA

- Interfejs wykorzystywał do komunikacji pasmo podczerwieni w zakresie 850 – 900 nm.
  - Inne technologie nie zajmowały tego pasma.
- Warunkiem zastosowania IrDA jest posiadanie co najmniej dwóch urządzeń, pomiędzy którymi nie ma niczego, co by utrudniało ich wzajemną widoczność. Musiały się „widzieć”.
- Teoretyczny zasięg wynosił 11m.
  - W praktyce jednak rzeczywista było to ok. 1 m.
  - Kąt wiązki wynosił ok. 30°.
- Adapter potrafił się komunikować z 21 aktywnymi urządzeniami.
  - Połączenie było połączeniem bezpośrednim punkt-punkt
  - Transmisja między urządzeniami była realizowana poprzez adapter.

wersja interfejsu	Prędkość transmisji
1.0	9,6 kb/s
1.0 lub 1.1	Opcjonalnie: 19,2; 38,4 ; 57,6; 115,2kb/s
1.1	0,1576 Mb/s, 1,152 Mb/s, 4 Mb/s

Połączenie poprzez podczerwień

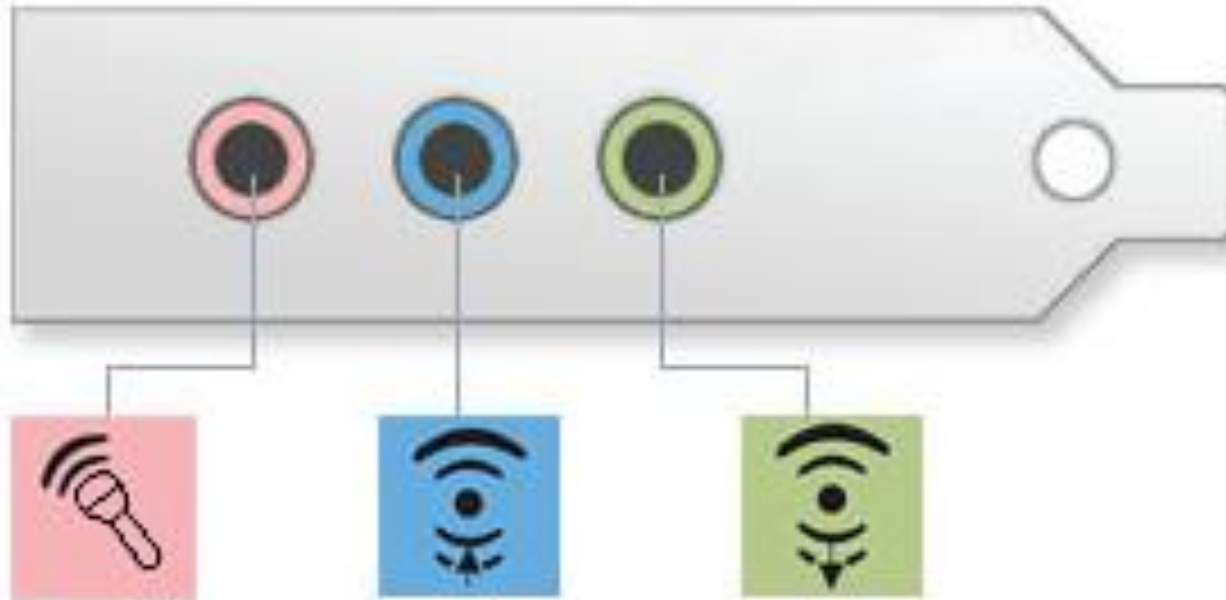

ETC.

IrDA w PCetach

- Mimo możliwości instalacji podczerwieni, w PC była rzadkością.
- Popularna stała się w komórkach i laptopach, aparatach fotograficznych, palmtopach, drukarkach sublimacyjnych (do fotografii).
- Łącze pkt-pkt nie pozwala na stworzenie sieci (tylko 2 elementy podłączone razem).
- Urządzenia musza się widzieć – wyklucza to mobilność użytkownika.
  - Były próby stworzenia interfejsów punkt-to-multipunkt, ale się nie przyjęły.

Złącza audio

Mikrofon, we/wy cyfrowe

Wejście liniowe

Wyjście liniowe

THUNDERBOLT

Thunderbolt

- Interfejs szeregowy
- Transfer
  - Thunderbolt 1: 10 Gbit/s
  - Thunderbolt 2: 20 Gbit/s
  - (światłowód do 100 Gbit/s)
- Długość magistrali: ok. 3 m (100m światłowód)
- Liczba portów: 2 - 4
- Liczba urządzeń na port – do 6
- **Zastosowanie**
  - Urządzenia wymagające przesyłu dużej ilości danych: Przenośne twarde dyski SSD, monitory, stacje dokujące laptopów, kamery cyfrowe, skanery, drukarki.
  - Złącze stanowi pomysł Intelu na mnogość złączy i interfejsów.

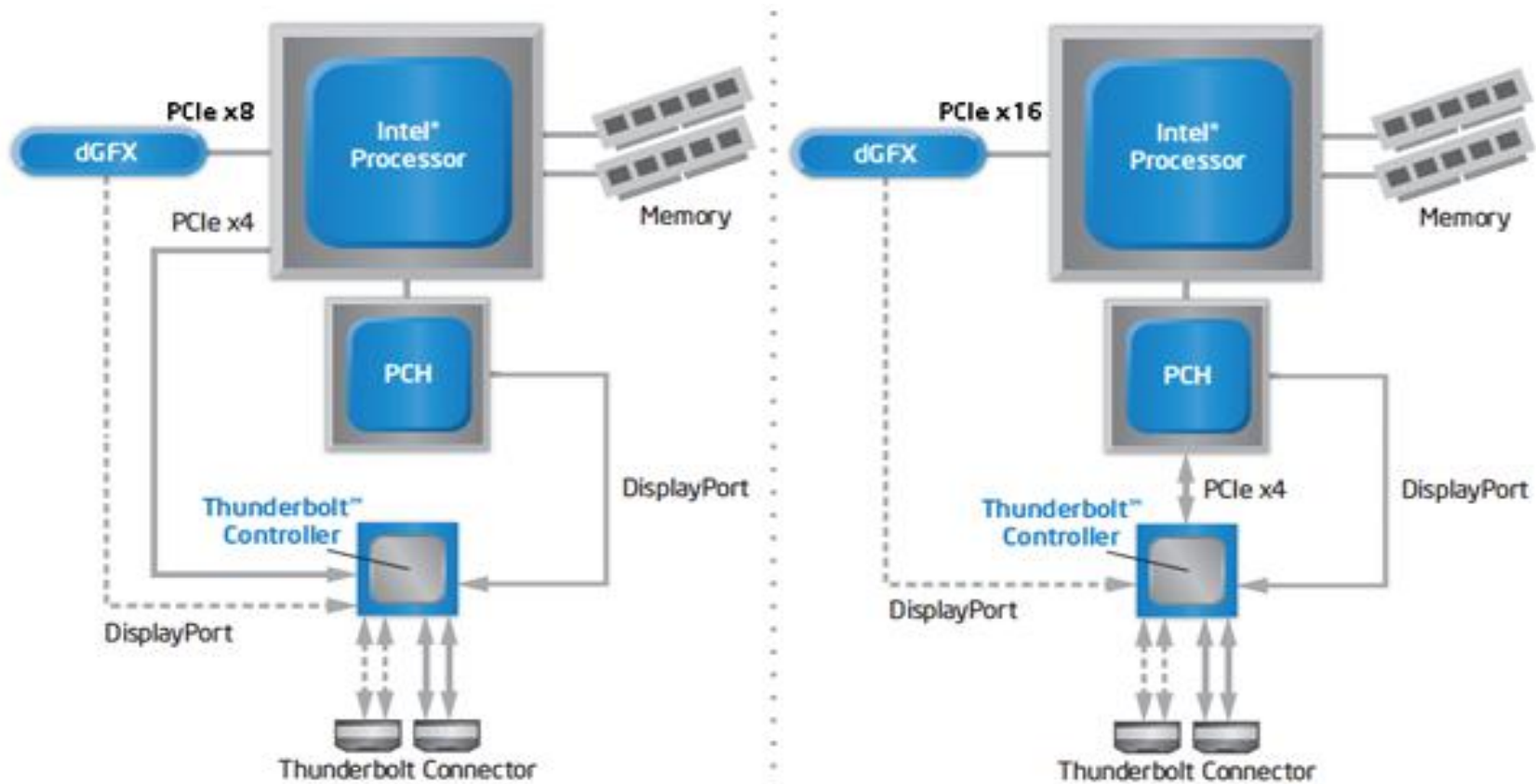

Parametry Thunderbolt 1 (Light Peak)

- prędkość 10 Gb/s (przez kabel światłowodowy do 100 Gb/s)
- Długość przewodu 3 lub 100 metrów,
- Dostarcza 9W mocy do zasilania urządzeń zewnętrznych
- Kaskadowe połączenie z wieloma urządzeniami,
- wiele protokołów,
- Jednoczesny transfer w obydwie strony,
- implementacja *Quality of Service*,
- hot plugging na Mac OS X (Windows nie obsługuje)

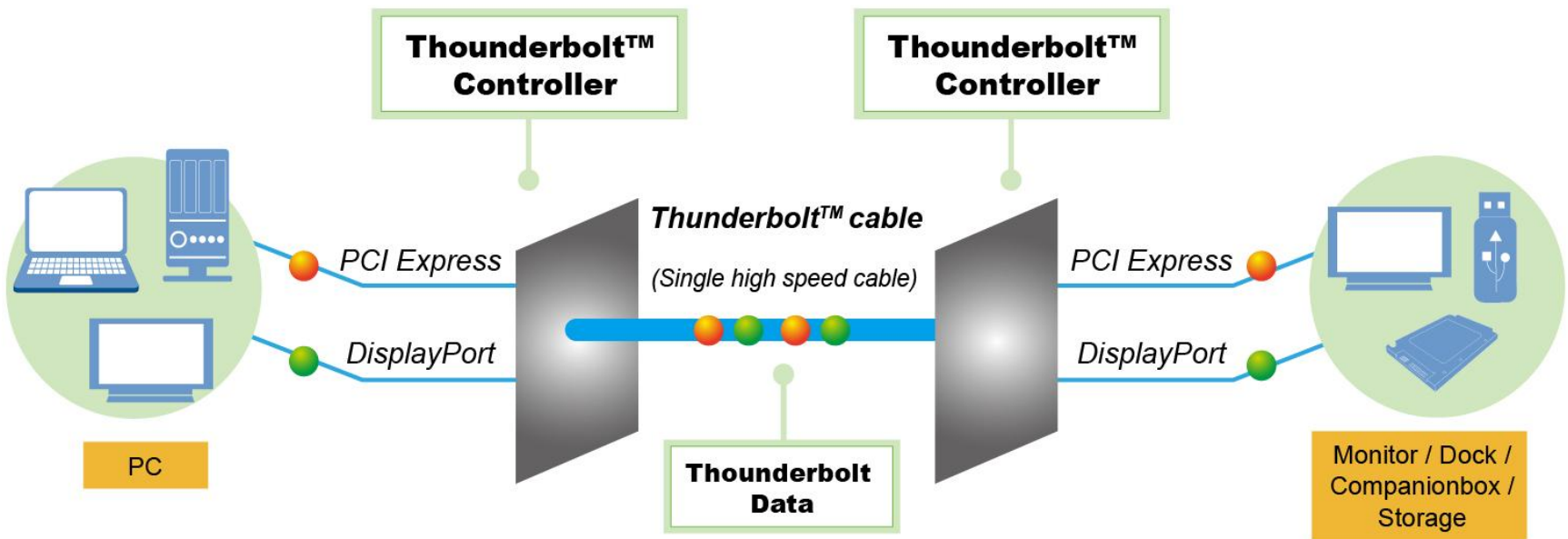
Budowa Thunderbolt

- Thunderbolt to połączenie interfejsów DisplayPort 1.1a i PCI Express 2.0.
- Wykorzystuje 4 linie PCIe 2.0.
- Zawiera 2 kanały transmisyjne: po jednym w każdym kierunku.

Przesył danych Thunderbolt

- Interfejsy PCI Express i DisplayPort są doprowadzone do kontrolera Thunderbolt, który przesyła je pojedynczym przewodem na przemian.

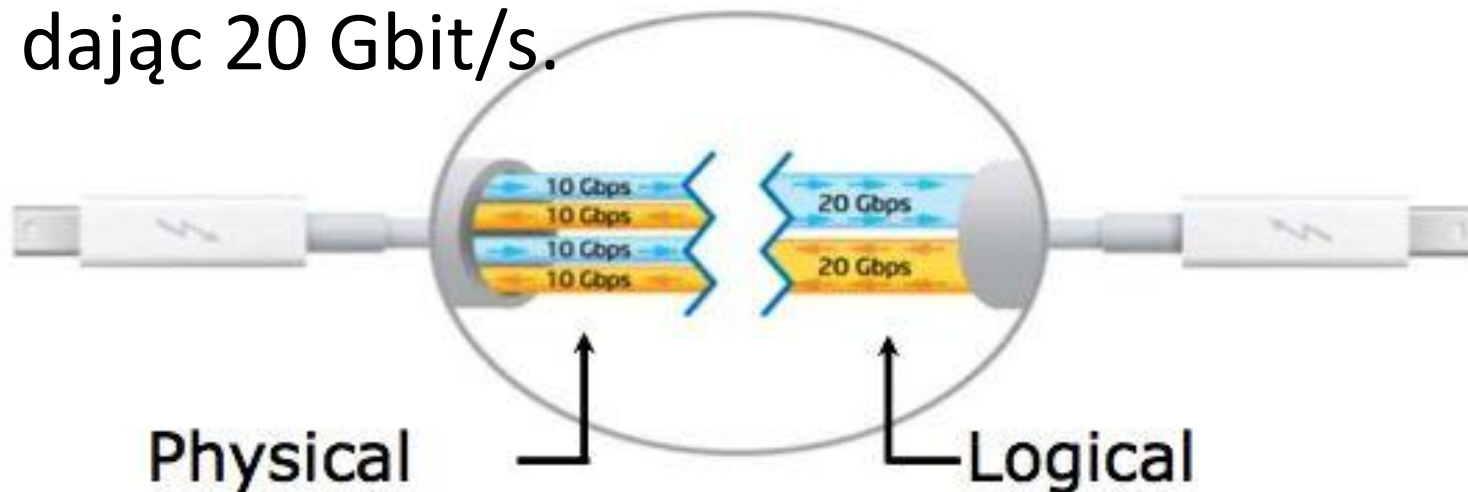

Połączenie kaskadowe

Thunderbolt 2.0

- Interfejs Thunderbolt 2 (Falcon Ridge) jest z wersją 1 identyczny fizycznie.
- Wykorzystuje 4 linie PCIe 2.0
- W warstwie logicznej tworzy dwa kanały w jednym kierunku po 10 Gbit/s, które sumują się dając 20 Gbit/s.

Thunderbolt 2.0

- Wykorzystuje DisplayPort 1.2, dzięki czemu umożliwia transmisję obrazu 4K.
- Wersja 2.0 jest kompatybilna z wcześniejszą wersją interfejsu.
- Umożliwia dostarczanie zasilania do 53 W

Thunderbolt 3

- Thunderbolt 3 ma mieć kodową nazwę: „Alpine Ridge”.
- Według zapowiedzi zaoferuje transfer na poziomie 40 Gb/s.
- Dzięki różnym trybom pracy użytkownicy będą mogli wysyłać dane za pomocą różnych portów takich jak DisplayPort 1.2, USB 3.0 i HDMI 2.0.
- Interfejs ma mieć też mniejsze zużycie energii. Oszczędności mają dochodzić do 50%.
- Nowa wersja Thunderbolta będzie miała nowe złącze. W przypadku chęci skorzystania z urządzenia wyposażonego w starszą wersję tego złącza, będzie potrzebna przejściówka.
- Według plotek, Intel miałby wprowadzić „Alpine Ridge” na rynek w 2015 roku, najprawdopodobniej razem z premierą swoich nowych procesorów Intel Skylake.

Thunderbolt 3 - specyfikacja

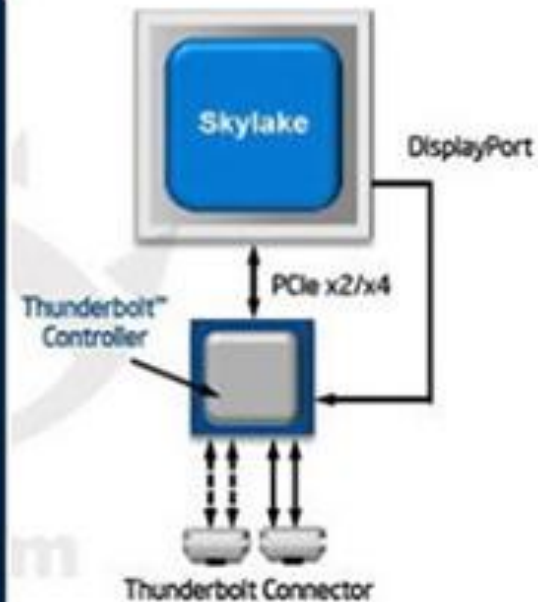
Intel® Thunderbolt™ Controller (Alpine Ridge)

New Design

- 2x bandwidth increase (20 → 40Gbps)
- Four modes: TBT, DP 1.2, USB3.0, HDMI 2.0 via LSPCon
- Support for PCI-e gen3
- 50% reduced power
- Two SKUs:
  - 4C (Dual port Connector - Daisy Chaining)
  - LP (Single Connector)

New Connector

- Enables system charging (up to 100W)
- Facilitates increased bandwidth
- Lower Z-height (~3mm)
- Adapters for backward compatibility

One Wire Usage - Dual 4K displays + Fastest Data Rates + System Charging

Cdn..

- Na pewno!